

**«БІРЫҢҒАЙ ЖИНАҚТАУШЫ
ЗЕЙНЕТАҚЫ ҚОРЫ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ**

2017 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілік және
Тәуелсіз Аудитор есебі

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Мазмұны

Беті

2017 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ	1
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ	2-4
2017 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК:	
Пайда мен шығын және басқа да жиынтық кіріс туралы есеп	5
Қаржылық жағдай туралы есеп	6
Капиталдағы өзгерістер туралы есеп	7
Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп	8
Қаржылық есептілікке ескертпе	9-50

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылдың 31 желтоқсанына аяқталған жыл іші Қаржылық есептілікті дайындау және бекіту жауапкершілігі туралы басшылық мәлімдемесі

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі—«Қор») басшылығы Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына (бұдан әрі—«ХҚЕС») сәйкес 2017 жылдың 31 желтоқсанындағы Қордың қаржылық жағдайын, сондай-ақ сол күні аяқталған жыл іші оның қызметінің нәтижелерін, ақша қаражаты қозғалысын және капиталдағы өзгерістерді анық көрсететін қаржылық есептілікті дайындауға жауап береді.

Қаржылық есептілікті дайындау кезінде Басшылық:

- есептік саясат қағидаттарын дұрыс таңдауды және қолдануды қамтамасыз етуге;
- ақпаратты, соның ішінде есептік саясат туралы деректердің орындылығын, анықтығын, салыстырмалылығы мен түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда ұсынуға;
- ХҚЕС талаптарын орындау сол немесе өзге мәмілелер, сондай-ақ басқа оқиғалар не талаптар Қор қызметінің қаржылық жағдайына және қаржылық нәтижесіне әсер еткен есептілікті пайдаланушының түсінуіне жеткіліксіз болған жағдайда қосымша ақпаратты ашуға; және
- Қордың жақын болашақта қызметін жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты болады.

Басшылық сондай-ақ:

- Қордағы ішкі бақылаудың тиімді және сенімді жүйесін әзірлеуге, ендіруге және қамтамасыз етуге;
- Қордың қаржылық жағдайы туралы ақпаратты кез келген уақытта жеткілікті деңгейдегі дәлдікпен дайындауға және қаржылық есептіліктің ХҚЕС талаптарына сәйкес келуін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бухгалтерлік есепке алу жүйесіне қолдау көрсетуге;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бухгалтерлік есепке алуды жүргізуге;
- Қор активтерінің сақталуын қамтамасыз ету бойынша барлық ықтимал орынды шараларды қабылдауға; және
- алаяқтық және басқа да теріс пайдалану фактілерін анықтауға және алдын алуға жауапты.

Осы 2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікті Басшылық 2018 жылғы 26 наурызда бекітті.

Басшылық атынан:

Наурызбаева Нурбуби Серекхажиевна
Басқарма Төрайымы

26 наурыз 2018 жыл
Алматы қаласы

Талдыбаев Арман Берикович
Бас бухгалтер – Меншікті активтерді
бухгалтерлік есепке алу
департаментінің директоры

26 наурыз 2018 жыл
Алматы қаласы

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының Акционеріне

Пікір

Біз 2017 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайы туралы есепті және сол күні аяқталған жыл іші пайда мен шығын және басқа да жиынтық кіріс туралы есепті, капиталдағы өзгерістер туралы есепті және ақша қаражаты қозғалысы туралы есепті, сондай-ақ есеп саясаты негізгі ережелеріне қысқаша шолуды қоса алғанда, қаржылық есептілікке берілген ескертпелерді қамтыған «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Қор») қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, ұсынылған қаржылық есептілік Қордың 2017 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын, сондай-ақ сол күні аяқталған жыл іші қаржылық нәтижелер мен ақша қаражатының қозғалысын барлық маңызды аспектілерде Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес шынайы көрсетеді.

Пікір білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына («ХАС») сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндетіміз осы есебіміздің «Қаржылық есептілік аудитіне аудитор жауапкершілігі» бөлімінде көрсетілген. Біз Бухгалтерлерге арналған Халықаралық Әдеп Стандарттары Кеңесінің *Кәсіпқой Бухгалтерлер Әдеп Кодексіне* («Кодекс») және Қазақстан Республикасындағы қаржы есептілігі аудитіне қойылатын этикалық талаптарға сәйкес Қорға тәуелді емеспіз. Сонымен қатар біз осы Кодекс пен талаптарда белгіленген басқа да этикалық міндеттерді орындадық. Біз пікір білдіру үшін жеткілікті және тиісті негіз бола алатын аудиторлық дәлелдер алдық деп санаймыз.

Маңызды жәйттер

2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін салыстырма көрсеткіштердің түзетулері ашылған қаржылық есептілікке 5-ескертпеге назар аударамыз. Бұл біздің пікірдің модификациясына алып келген жоқ.

Корпоративтік басқаруға, қаржылық есептілікке жауапты басшылық пен тұлғалардың жауапкершілігі

Басшылық ХҚЕС-қа сәйкес қаржылық есептіліктің дұрыс жасалып, берілуіне және басшылық тиянақсыз іс-әрекеттер немесе қателіктер салдарынан орын алатын елеулі бұрмалаушылықтар жоқ қаржылық есептілікті дайындауға қажетті деп есептейтін ішкі бақылау жүйесіне жауап береді.

Қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық үздіксіз қызметті жалғастыруға Қор мүмкіншілігін бағалауға, үздіксіз қызметке жатқызылған мәліметтердің тиісті жағдайларда ашылуына және басшылық Қорды жоюға ниет білдірген, оның қызметін тоқтатқан немесе басшылықтың Қор қызметін жоюға немесе тоқтатуға себебі жоқ болған жағдайларды қоспағанда, үздіксіз қызмет туралы жорамал негізінде есептіліктің жасалуына жауапты. Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар Қордың қаржылық есептілігінің дайындалуын қадағалауға жауапты.

Қаржылық есептілік аудитіне аудитор жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз - қаржылық есептілікте жосықсыз әрекеттердің не қателердің салдарынан елеулі бұрмалаушылықтар қамтылмайтындығына орнықты сенімге ие болу және біздің пікірімізді қамтыған аудитор есебін беру. Орнықты сенімге ие болу – бұл сенімділіктің жоғары деңгейі, бірақ ол ХАС-на сәйкес жүргізілген аудит әрқашан елеулі бұрмалаушылықтарды анықтайды дегенге кепілдік бермейді. Бұрмалаушылықтар жосықсыз әрекеттердің не қателердің нәтижесі болуы мүмкін және жеке немесе жиынтығында олар қаржылық есептіліктің негізінде қабылданатын пайдаланушылардың экономикалық шешіміне ықпал етуі мүмкін дегенге негізделген болса елеулі болып саналады.

ХАС-на сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдаулар қолданамыз және аудит жүргізген уақыт ішінде кәсіби күмәншілдікті ұстанамыз. Бұдан басқа, біз:

- жосықсыз әрекеттер не қателер салдарынан қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалаушылық тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдер әзірлейміз және жүргіземіз; өз пікірімізді білдіру үшін жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдер аламыз. Жосықсыз әрекеттер нәтижесінде елеулі бұрмалаушылықты анықтамау тәуекелі қателіктер нәтижесінде елеулі бұрмалаушылықтарды анықтамау тәуекелінен жоғары, себебі жосықсыз әрекеттерге келісу, алдау, қасақана өткізу, ақпаратты жалған беру немесе әрекет ететін ішкі бақылау жүйесінен тыс іс-әрекет ету кіреді;
- жағдайларға сәйкесетін аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызды ішкі бақылау түсініктерін аламыз, бірақ Қордың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес;
- қолданылатын есептік саясаттың тиісті сипатын және бухгалтерлік бағалаулардың негізділігін және басшылық даярлаған ақпараттың тиісті жария болуын бағалаймыз;
- басшылықтың үздіксіз қызмет туралы жорамалды қолдану заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдемелердің негізінде оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты бірқатар белгісіздіктердің бар екені туралы тұжырым жасаймыз, оның нәтижесінде Қордың қызметті үздіксіз жалғастыру қабілетіне айтарлықтай күмән келтірілуі мүмкін. Егер біз бірқатар белгісіздіктер бар деген қорытынды жасасақ, онда біз өз аудиторлық қорытындымызда қаржылық есептіліктегі ақпараттың тиісінше ашылуына назар аудартуға немесе ақпарат тиісінше ашылмаған жағдайда пікірді өзгертуге тиіспіз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық қорытынды жасалатын күнге дейін алынған аудиторлық дәлелдемелерге негізделеді. Алайда, келешектегі оқиғалар мен жағдайлар Қордың қызметті үздіксіз жалғастыру қабілетінен айыруға әкеп соғуы мүмкін;
- қаржылық есептіліктің жалпы берілуін, оның құрылымы мен мазмұнын, сонымен қатар ақпараттың ашылуын, сондай-ақ есептіліктің негізін құрайтын операциялар мен оқиғаларды көрсетудегі дәйектіліктің қамтамасыз етілуін бағалаймыз.

Біз корпоративтік басқаруға жауап беретін тұлғаларға аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит барысында анықталған елеулі проблемалар туралы, оның ішінде ішкі бақылау жүйесіндегі елеулі кемшіліктер туралы мағлұмат береміз.



«Делойт» ЖШС
Қазақстан Республикасының
Қаржы министрлігінің
2006 жылғы 13 қыркүйектегі
№ 0000015, МФЮ-2 сериялы
Қазақстан Республикасында аудиторлық
қызметпен айналысуға мемлекеттік
лицензиясы

Нұрлан Бекенов
Тапсырма бойынша серіктесі
Қазақстан Республикасының
білікті аудитору
1994 жылғы 13 маусымдағы
№ 0082 біліктілік куәлігі
«Делойт» ЖШС
Бас директоры



26 наурыз 2018 жыл
Алматы қ.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Пайда мен Шығын және Басқа Жиынтық Кіріс Туралы Есеп
(Қазақстандық мың теңгемен)

	Ескертпе	2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл (Қайта есептелген)*
Комиссиялық кіріс	6, 25	46,779,334	58,563,783
Комиссиялық шығыс	7, 25	(17,158,694)	(6,536,550)
Таза комиссиялық кіріс		29,620,640	52,027,233
Пайыздық кіріс	8, 25	5,917,654	7,519,052
Шетел валюталарымен жасалған операциялардан таза шығын		(153,629)	(114,683)
Құнсызданудан болған шығын бойынша резерв қалыптастыру		(10,543)	(20,983,434)
Басқа операциялық (шығыстар)/кірістер, нетто		(16,224)	325,654
Операциялық кірістер		35,357,898	38,773,822
Қызметкерге жұмсалатын шығыстар	9, 25	(8,255,944)	(9,103,897)
Жалпы әкімшілік шығыстар	10, 25	(3,923,043)	(3,818,817)
Пайдаға салынатын салыққа дейінгі пайда		23,178,911	25,851,108
Пайдаға салынатын салық бойынша шығыс	11, 25	(4,939,485)	(7,975,666)
Таза пайда		18,239,426	17,875,442
Пайдаға салынатын салық шегерілген басқа жиынтық шығын			
Кейіннен пайда немесе шығын құрамына қайта жіктелуі мүмкін баптар:			
Пайдаға салынатын салық шегерімімен, сату үшін қолда бар қаржы активтерінің әділ құнын қайта бағалау бойынша таза шығын		(142,519)	(1,020,108)
Кейіннен пайда немесе шығын құрамына қайта жіктелмейтін баптар:			
Пайдаға салынатын салық шегерімімен негізгі қаржыны қайта бағалаудан түскен кіріс		-	20,770
Басқа жиынтық шығын		(142,519)	(999,338)
Жиынтық кіріс жиыны		18,096,907	16,876,104

*5-ескертпеде жазылғандай қайта есептелді

Басшылық атынан:

Наурызбаева Нурбуби Серекжажиевна
Басқарма Төрайымы

Талдыбаев Арман Берикович
Бас бухгалтер – Меншікті активтерді
бухгалтерлік есепке алу департаментінің
директоры

26 наурыз 2018 жыл
Алматы қаласы

26 наурыз 2018 жыл
Алматы қаласы

9-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсандағы
Қаржылық Жағдай Тұралы Есеп
(Қазақстандық мың теңгемен)

	Ескертпе	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелген)*	2016 жылғы 01 қаңтар
АКТИВТЕР				
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіндегі ақша қаражаты және салымдар	12, 25	27,434,003	12,026,933	16,918,433
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	13, 25	59,549,660	18,853,763	20,120,688
Банктердегі мерзімді салымдар	15	-	33,295,839	26,920,776
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек	14, 25	8,022,904	-	-
Алынатын комиссиялық кіріс	16, 25	1,831,433	2,912,727	6,348,208
Ағымдағы салық активі		1,081,078	3,396,277	-
Инвестициялық жылжымайтын мүлік		19,080	22,761	22,761
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар, жабдықтар мен материалдық емес активтер	17	2,562,158	2,267,911	1,048,000
Кейінге қалдырылған салық активтері	11	2,222,535	1,103,862	3,362,396
Басқа да активтер		431,152	399,785	152,677
Активтердің жиыны		103,154,003	74,279,858	74,893,939
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ КАПИТАЛ				
Схеманы сенімгерлікпен басқару үшін ҚРҰБ-ға төленетін комиссия	18, 25	10,302,298	571,285	16,611,467
Басқа да міндеттемелер	19, 25	1,572,105	525,880	669,943
Ағымдағы салық міндеттемесі		-	-	1,305,940
Міндеттемелер жиыны		11,874,403	1,097,165	18,587,350
КАПИТАЛ				
Акционерлік капитал	20	7,114,244	7,114,244	7,114,244
Резервтік капитал	20	4,056,517	4,056,517	4,056,517
Сату үшін қолда бар активтерді қайта бағалау дефициті		(1,595,294)	(1,452,775)	(432,667)
Ғимараттар мен көлік құралдарын қайта бағалау резерві		2,807	16,296	-
Бөлінбеген пайда		81,701,326	63,448,411	45,568,495
Капитал жиыны		91,279,600	73,182,693	56,306,589
Міндеттемелер мен капитал жиыны		103,154,003	74,279,858	74,893,939

*5-ескертпеде жазылғандай қайта есептелді

Басшылық атынан:

Наурызбаева Нурбуби Серекхажиевна
Басқарма Төрайымы

Талдыбаев Арман Берикович
Бас бухгалтер – Меншікті активтерді
бухгалтерлік есепке алу департаментінің
директоры

26 наурыз 2018 жыл
Алматы қаласы

26 наурыз 2018 жыл
Алматы қаласы

9-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Капиталдағы Өзгерістер Туралы Есеп
(Қазақстандық мың теңгемен)

	Акционерлік капитал	Резервтік капитал	Сату үшін қолда бар активтерді қайта бағалау дефициті	Жылжымайтын мүлік, ғимараттар, жабдықтар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау резерві	Бөлінбеген пайда	Барлығы
2016 жылғы 01 қаңтарда	7,114,244	4,056,517	(432,667)	-	45,568,495	56,306,589
Жыл ішіндегі пайда (қайта есептелді)*	-	-	-	-	17,875,442	17,875,442
Пайдаға салынатын салық шегерімімен ғимараттар мен көлік құралдарын қайта бағалау бойынша бөлінбеген пайдаға ауыстыру	-	-	-	(4,474)	4,474	-
Басқа да жиынтық шығын	-	-	(1,020,108)	20,770	-	(999,338)
2016 жылғы 31 желтоқсанда (қайта есептелген)*	7,114,244	4,056,517	(1,452,775)	16,296	63,448,411	73,182,693
Жыл ішіндегі пайда	-	-	-	-	18,239,426	18,239,426
Пайдаға салынатын салық шегерімімен ғимараттар мен көлік құралдарын қайта бағалау бойынша резервті бөлінбеген пайдаға ауыстыру	-	-	-	(13,489)	13,489	-
Басқа да жиынтық шығын	-	-	(142,519)	-	-	(142,519)
2017 жылғы 31 желтоқсанда	7,114,244	4,056,517	(1,595,294)	2,807	81,701,326	91,279,600

*5-ескертпеде жазылғандай қайта есептелді

Басшылық атынан:

Наурызбаева Нурбуби Серекхажиевна
Басқарма Төрайымы

Талдыбаев Арман Берикович
Бас бухгалтер – Меншікті активтерді бухгалтерлік есепке алу департаментінің директоры

26 наурыз 2018 жыл
Алматы қаласы

26 наурыз 2018 жыл
Алматы қаласы

9-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Ақша Қаражатының Қозғалысы Туралы Есеп
(Қазақстандық мың теңгемен)

	Ескертпе	2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ			
Пайдаға салық салынғанға дейінгі пайда		23,178,911	25,851,108
<i>Түзетулер:</i>			
Тозу және амортизация	17, 10	1,001,985	641,392
Сату үшін қолда бар қаржы активтерін есептен шығарудан болған шығын		39,163	-
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар, жабдықтар мен материалдық емес активтерді есептен шығарудан болған шығын		230	3,180
Инвестициялық жылжымайтын мүліктен болған шығындар		3,681	-
Басқа резервтер		938,701	9,526
Күмәнді талаптар бойынша резерв		10,543	20,983,434
Шетел валютасымен жасалған операциялар бойынша таза шығын		153,629	114,683
Пайыздық кіріс	8	(5,917,654)	(7,519,052)
Операциялық активтердің (ұлғаюы)/кемуі		1,081,294	3,435,481
Алынатын комиссиялық кірістер		(604,415)	(196,721)
Басқа да активтер			
Операциялық міндеттемелердің ұлғаюы/(кемуі)		9,731,013	(16,040,181)
Сенімгерлікпен басқарғаны үшін ҚРҰБ төлеміне комиссия		107,537	(144,037)
Басқа да міндеттемелер			
Пайдаға салынатын салыққа дейінгі операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза түсімі		29,724,618	27,138,813
Төленген пайдаға салынатын салық		(3,169,910)	(10,419,349)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза түсімі		26,554,708	16,719,464
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ			
Сату үшін қолда бар қаржы активтерін сатып алу		(48,781,374)	(5,040,526)
Сату үшін қолда бар активтерді сату және өтеу		7,932,430	-
ҚРҰБ-тағы мерзімді салымдарды орналастыру		(24,115,000)	(66,637,950)
Банктердегі мерзімді салымдардан түскен түсімдер		30,807,921	50,346,710
«Кері РЕПО» ашу		(124,070,040)	-
«Кері РЕПО» жабу		116,070,040	-
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар, жабдықтар мен материалдық емес активтерді сатып алу	17	(1,296,462)	(1,843,713)
Алынған пайыздар		8,235,159	2,014,865
Инвестициялық қызметке салынған ақша қаражатының таза жылыстауы		(35,217,326)	(21,160,614)
ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ			
Ақша қаражатының және оның баламаларының таза азаюы		(8,662,618)	(4,441,150)
Ақша қаражатының және оның баламаларының шамасына шетелдік валюта бағамдары өзгерісінің ықпалы		(66,954)	(450,350)
Жыл басындағы ақша қаражаты мен оның баламалары	12	12,026,933	16,918,433
Жыл соңындағы ақша қаражаты мен оның баламалары	12	3,297,361	12,026,933

Басшылық атынан:

Наурызбаева Нурбуби Серекхажиевна
Басқарма Төрайымы

Талдыбаев Арман Берикович
Бас бухгалтер – Меншікті активтерді
бухгалтерлік есепке алу департаментінің
директоры

26 наурыз 2018 жыл
Алматы қаласы

26 наурыз 2018 жыл
Алматы қаласы

9-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер
(Қазақстандық мың теңгемен)

1. Ұйым

Негізгі қызмет

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамы (бұдан әрі - «Қор») Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 24 қыркүйектегі № 1372 қаулысына сәйкес «Мемлекеттік жинақтаушы зейнетақы қоры» ЖАҚ ретінде 1997 жылы 17 желтоқсанда құрылды. Қор 1997 жылы дербес зейнетақы жинақтарының жүйесіне өтуге бағытталған зейнетақы реформасын өткізуге байланысты құрылды. Қор 2005 жылы 1 ақпанда «ГНПФ» мемлекеттік жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ болып қайта тіркелді.

2013 жылғы 21 маусымда «Қазақстан Республикасындағы зейнетақымен қамсыздандыру туралы» Қазақстан Республикасы заңының (бұдан әрі - «Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заң») жаңа редакциясы қабылданды. Аталған заңға сәйкес Қазақстан Республикасында барлық міндетті зейнетақы және міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын тартуды Қор жүзеге асыруы тиіс, ал сол сәтте басқа жинақтаушы зейнетақы қорлары жинаған барлық зейнетақы активтері мен міндеттемелері Қорға уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісімен белгіленген тәртіппен кесте бойынша өткізілуі тиіс. Жинақтаушы зейнетақы қорларының зейнетақы активтері мен міндеттемелерін Қорға қабылдау-өткізу графигі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі (бұдан әрі, «ҚРҰБ») Басқарма Төрағасының 2013 жылғы 22 тамыздағы № 356 бұйрығымен бекітілген. Жоғарыда көрсетілген бұйрыққа сәйкес зейнетақы активтері мен міндеттемелерін беру 2013 жылғы 11 қазанда басталды және 2014 жылғы 26 маусымда аяқталды.

2013 жылы 31 шілдеде Қазақстан Республикасы Үкіметінің № 747 қаулысымен «МЖЗҚ» мемлекеттік жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ атауын «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» коммерциялық емес акционерлік қоғамы ретінде қайта атау туралы қаулы етілді. 2013 жылғы 22 тамызда атауының өзгеруіне байланысты «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамы ретінде қайта тіркеу жүргізілді. Жарғыға сәйкес Қор - коммерциялық емес ұйым. Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға сай Қордың жалғыз акционері - «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті» ММ (бұдан әрі - «ММЖК») арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметі. Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға және 2013 жылғы 24 қыркүйекте ҚРҰБ және 2013 жылғы 25 қыркүйекте ММЖК тіркеген сенімгерлік басқару шартына сәйкес Қор акцияларының мемлекеттік топтамасын ММЖК сенімгерлік басқаруға ҚРҰБ-ға берді.

Қор зейнетақы схемасының (бұдан әрі - «Схема») активтері бойынша зейнетақы жарналарын жинақтау қызметін орындайды. Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға және Жарғыға сәйкес Қор қызметінің негізгі түрлері:

- міндетті және ерікті зейнетақы және кәсіптік зейнетақы жарналарын жинау;
- зейнетақы төлемдерін жасау; және
- зейнетақы жинақтары мен төлемдерін жеке есепке алу.

Сенімгерлік басқару шартына сәйкес Қор тартқан зейнетақы активтерін сақтау, есепке алу және инвестициялық басқаруды Қор атынан ҚРҰБ жүзеге асырады.

2017 және 2016 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Схеманың зейнетақы активтері кастодиан банк - ҚРҰБ сақтауында болды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы) (Қазақстандық мың теңгемен)

Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға сәйкес, Қор өз қызметі үшін таза инвестициялық табыс сомасының 7.5% аспайтын және зейнетақы ақивтерінің жалпы сомасының 0.025% көлемінде комиссиялық сыйақы алуға құқылы.

2017 жылы Қор Схеманың зейнетақы ақивтері бойынша инвестициялық табыстан жылына 5.25% мөлшерінде (2016 жылы: жылына 5.25%) комиссиялық кіріс алды. Есеп ай сайынғы негізде жүргізіледі және есептеу үшін комиссиялық табыс есептелетін және есепке алынатын айдың алдындағы айға есептелген Схеманың зейнетақы ақивтерінен түскен инвестициялық кіріс пайдаланылады.

2017 жылы Қор Схеманың зейнетақы ақивтері сомасынан ай сайын 0.0225% мөлшерінде (2016 жылы: ай сайын 0,0225%) комиссиялық кіріс алды. Есеп ай сайын жүргізіледі және есепке алу үшін комиссиялық кіріс саналатын және есептелетін айдың алдындағы айдың бірінші күнінің басындағы жағдай бойынша Схеманың зейнетақы ақивтерінің құны пайдаланылады. Есепте ҚРҰБ Басқармасының 2014 жылғы 26 ақпандағы №24 қаулысымен бекітілген «Зейнетақы ақивтерін есепке алуды және бағалауды жүзеге асыру қағидаларына» сәйкес (бұдан әрі – «Бағалау қағидасы») есептелген Схеманың зейнетақы ақивтерінен есептелген инвестициялық табыс есебінсіз зейнетақы ақивтері құны пайдаланылады.

2017 жылға Схеманың зейнетақы ақивтерінің сомасынан және Схеманың зейнетақы ақивтері бойынша инвестициялық табыстан комиссиялық кірістің пайыздық мөлшерлемесі ҚРҰБ Басқармасының 2016 жылғы 28 қазандағы №260 қаулысына сәйкес бекітілді.

Сызбаның зейнетақы ақивтерін басқарудан бөлек Қор осы қаржылық есептілікте көрсетілген өзінің меншікті ақивтерімен операциялар жүргізеді. Схеманың ақивтері зейнетақы жүйесі ақивтерінің қаржылық есептілігінде көрсетілген және осы қаржылық есептілікте ашылмаған.

Қордың заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, Әуезов көшесі, 82. 2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың Қазақстан Республикасында операциялық қызмет көрсететін 18 филиалы бар (2016 жылы: 18).

2017 және 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қор қызметкерлерінің саны – тиісінше 1,834 және 2,123 адам.

Акционер

2017 және 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың жалғыз акционері – ММЖК арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметі. Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға және 2013 жылғы 24 қыркүйекте ҚРҰБ және 2013 жылғы 25 қыркүйекте ММЖК тіркеген сенімгерлік басқару шартына сәйкес Қор акцияларының мемлекеттік топтамасын ММЖК сенімгерлік басқаруға ҚРҰБ-ға берді.

2. Есеп саясаты негізгі қағидаттары

Сәйкестік туралы мәлімдеме. Осы қаржылық есептілік Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес дайындалды.

Осы қаржылық есептілік Қордың өз қызметін болашақта жалғастыратын болады деген жорамалға қарай дайындалды.

Осы қаржылық есептілік егер басқасы көрсетілмеген болса, қазақстандық мың теңгеде (бұдан әрі – «мың теңге») берілді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы) (Қазақстандық мың теңгемен)

Осы қаржылық есептілік төменде түсініктеме берілетін, әрбір есепті күнге қайта бағалау немесе әділ құн бойынша есептелетін, кейбір негізгі қаржы мен қаржы құралдарын қоспағанда, тарихи құн бойынша есепке алу қағидатына сәйкес дайындалды.

Тарихи құн әдетте тауар мен қызметтерге айырбасталатын сыйақының әділ құны негізінде анықталады.

Әділ құн бағалау күніндегі нарықтың қатысушылары арасындағы әдеттегі мәміле аясында активті сатудан алынған немесе міндеттемелерді беру кезінде төленген бағаны білдіреді, бұл мұндай бағаның тікелей бақыланатындығына немесе бағалаудың басқа әдістемесін пайдалану арқылы есептесу жолымен алынғандығына тәуелді емес. Актив немесе міндеттемелердің әділ құнын бағалау кезінде нарықтың қатысушылары бағалау күніндегі актив немесе міндеттемелердің бағасын жасау кезінде сипаттамасын ескерген болса, Қор актив немесе міндеттемелердің сипаттамасын ескереді. Әділ құнды бағалауға қатысты ақпаратты ашу және/немесе әділ құн бойынша бағалау өткізу үшін осы қаржылық есептіліктегі әділ құн 2-ХҚЕС (IFRS) қолдану саласына жатқызылған меншікті үлестік құралдар, 17-ХҚЕС (IAS) қолдану саласына жатқызылған лизинг операциялар, сондай-ақ әділ құнмен салыстырылатын бағалау негізінде төлемдермен жасалған мәмілелерді қоспағанда, жоғарыда көрсетілген тәсілдермен анықталады, бірақ бұл ретте мысалы 2-ХҚЕС-та (IFRS) іске асырылуы мүмкін таза құн немесе 36-ХҚЕС-та (IAS) қолдану құндылығы әділ құны емес.

Бұдан басқа, қаржылық есептілікті дайындау мақсатында әділ құн бағасы әділ құн иерархиясы (1, 2 немесе 3-деңгей) негізінде жіктеледі. Деңгей нарықтық деректер негізінде әділ құнды тікелей анықтау мүмкіндігіне сәйкес келеді және әділ құнды бағалау кезінде пайдаланылатын бастапқы деректердің мәні көрсетіледі жалпы:

- 1-деңгейдің бастапқы деректері Қордың бағалау күнге қолжетімді ұқсас активтерге немесе міндеттемелерге белсенді нарықта белгіленген бағаға түзетуді қажет етпейді;
- 2-деңгейдің бастапқы деректері нарықта актив немесе міндеттеме тікелей не жанама бақыланатын, 1-деңгей үшін белгіленген баға емес; және
- 3-деңгейдің бастапқы деректері актив немесе міндеттеме бойынша бақыланбайтын бастапқы деректер.

Қор Халықаралық бухгалтерлік есеп стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес бухгалтерлік есебін жүргізеді. Осы қаржылық есептілік ХҚЕС-ке сәйкес келтіру мақсатында тиісті түзетулер енгізілген Қордың бухгалтерлік есебі деректерінің негізінде дайындалды.

Функционалдық валюта. Қордың қаржылық есептілігіне енгізілген баптар Қордың жұмыс істейтін («функционалдық валюта») бастапқы экономикалық орта валютасында өлшенеді. Компанияның осы қаржылық есептілігіндегі валюта – қазақстандық теңге («теңге»). Барлық мәндер, егер басқа көрсетілмеген болса, бүтін мың теңгеге дөңгелектенген.

Өзара есепке алу. Қаржы активі мен қаржы міндеттемесі есепке алынады және Қордың баланста танылған соманы есепке алуға заңды бекітілген құқығы болса ғана және сальдолау сомасы бойынша активті өткізуге және бір уақытта міндеттемені орындауға ниеті болса, сальдолау сомасы қаржылық жағдай туралы есепте көрсетіледі. Бухгалтерлік есеп стандарты бойынша қажет ететін немесе рұқсат етілетін немесе тиісті пайымдайтын жағдайларды қоспағанда пайда немесе шығын және басқа жиынтық кіріс туралы есепте кірістер мен шығыстар өзара есепке алынбайды, бұл ретте мұндай жағдайлар Қордың есеп саясатында жеке ашылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Кірісті тану

Пайыздық кірістер мен шығыстарды тану. Қордың экономикалық пайда алуға мүмкіндігі жоғары және кіріс шамасы нақты анықталуы мүмкін болса, қаржы активтері бойынша пайыздық кірістер танылады. Пайыздық кірістер мен шығыстар есептеу қағидаты бойынша көрсетіледі және тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептеледі. Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі – бұл қаржы активінің немесе қаржылық міндеттеменің (немесе қаржы активтерінің тобы/қаржы міндеттемелерінің тобы) амортизацияланған құнын есептегенде, сондай-ақ пайыздық кірісті немесе пайыздық шығысты тиісті кезеңге жатқызғанда жасалатын әдіс.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме – бұл үлестік құралдың өтелгенге дейінгі күтілетін мерзімге немесе үлестік құралды есепке қабылдаған кезіндегі теңгерім құнына дейінгі ең қысқа мерзімге (егер қолдануға болса) күтілетін болашақ ақша түсімдерін (пайыздың тиімді мөлшерлемесі ажырамас бөлігі болып табылатын үлестік құрал бойынша барлық алынған немесе жасалған төлемдерді, мәмілелерді ресімдеу және басқа сыйлықақы немесе дисконттар бойынша шығындарды қосқанда) дисконттау мөлшерлемесі.

Егер қаржы активі немесе бірыңғай қаржы активтерінің тобы құнсыздану нәтижесінде есептен шығарылған болса (ішінара есептен шығарылған болса), пайыздық кіріс құнсызданудан болған шығындарды есептеу мақсатында болашақ ақша ағынын дисконттау үшін қолданылатын пайыздық мөлшерлеме есебімен анықталады.

Әділ құн бойынша бағаланатын активтер бойынша алынған пайыз пайыздық кіріс ретінде жіктеледі.

Қаржы құралдары. Қаржы активтері мен қаржы міндеттемесі Қор тиісті қаржы құралына қатысты шарт бойынша тарап болатын болса, Қордың қаржылық жағдайы туралы есепте көрсетіледі. Қор есеп айырысу күні бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерін сатып алудың және өткізудің бар тұрақты сипатын көрсетеді. Сатып алу немесе сату бойынша стандарт мәмілелер нормативтік актілер немесе нарықтық тәжірибеде белгіленген мерзімде берілетін активтерді талап ететін қаржы активтерін сатып алуды немесе сатуды білдіреді.

Қаржы активтері мен қаржы міндеттемесі бастапқыда әділ құн бойынша бағаланады. Қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері (пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша көрсетілетін қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінен басқа) сатып алуға немесе шығаруға тікелей байланысты транзакциялық шығыстар бастапқы тану кезіндегі қаржы активтерінің немесе қаржы міндеттемелерінің әділ құнын тиісінше көбейтеді немесе азайтады. Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша көрсетілетін қаржы активтері немесе қаржы міндеттемесін сатып алуға тікелей қатысты транзакциялық шығыстар тікелей пайдаға немесе шығынға жатқызылады.

Қаржы активтері. Қаржы активтері төмендегі санаттар бойынша жіктеледі: пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша («ПШАӘҚ»); өтелгенге дейін ұсталатындар («ӨДҰ»); сату үшін қолда бар («СҮҚБ»); сондай-ақ займдар мен дебиторлық берешек. Қаржы активтерін сол немесе өзге класқа жатқызу олардың сатып алу ерекшелігі мен мақсатына және оларды есепке қабылдаған кезге байланысты болады.

ПШАӘҚ санатындағы қаржы активтері. Қаржы активі 3-ХҚЕС қолданылатын бизнесті біріктіру үдерісінде сатып алушының төлеуі мүмкін шартты өтемі болған (i), не саудаға арналған (ii), не бастапқыда танылған кезде ПШАӘҚ санатында белгіленген (iii) жағдайда ПШАӘҚ ретінде жіктеледі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

Қаржы активі саудаға арналған ретінде жіктеледі, егер:

- оны жақын арада қайта сату мақсатымен сатып алынса;
- бастапқыда есепке қабылдаған кезде Қордың бірыңғай портфель ретінде басқарылатын қаржы құралдары портфелінің бөлігі, ол бойынша қысқа мерзімді сатып алу мен қайта сату туралы жақын арада болған оқиға болса; немесе
- хеджирлеу құралы ретінде жіктелмейтін және пайдаланылмайтын туынды құрал болса саудаға арналған қаржы активі ретінде жіктеледі.

Бизнесті біріктіру үдерісінде «саудаға арналған» не сатып алушының бизнесті біріктіру үдерісінде төлеуі мүмкін шартты өтемі емес қаржы активі есепке қабылданған кезде, егер ол:

- осындай жіктеуді қолдану активтерді немесе міндеттемелерді бағалаған немесе есепке алған кездегі теңгерімсіздікті жояды немесе айтарлықтай қысқартады, олай болмаған жағдайда да пайда болуы мүмкін;
- қаржы активі Қордың тәуекелдерді басқару ресми ресімделген стратегиясына немесе инвестициялық стратегиясына сәйкес әділ құны негізінде басқарылатын және бағаланатын қаржы активтерінің, қаржы міндеттемелері тобының бөлігі немесе қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері тобы болып табылса, және осындай қаржы активтерінің тобы туралы ақпарат ұйым ішінде осы негізде ұсынылса; немесе
- қаржы міндеттемесі бір немесе бірнеше орналастырылған деривативтерді қамтитын құрал бөлігі болса және 39-ХҚЕС (IAS) «Қаржы құралдары: Тану және бағалау» пайда немесе шығын туралы есептегі өзгерістерді тани отырып, әділ құн ретінде жалпы (актив немесе міндеттеме) құралды жіктеуге рұқсат берілсе ПШАӘҚ ретінде белгіленуі мүмкін.

ПШАӘҚ қаржы активтері қайта бағаланған әділ құн бойынша пайдада немесе шығында көрсетіледі. Таза пайда немесе шығын қаржы активі бойынша алынған дивидендтер мен пайыздарды құрайды және «басқа пайда мен шығын» және «пайыздық кірістер» тармағы бойынша тиісінше пайда немесе шығын және басқа да жиынтық кіріс туралы есепте көрсетіледі. Әділ құн 26-ескертпеде келтірілген тәртіппен белгіленеді.

Өтелгенге дейінгі ұсталатын инвестициялар. Тіркелген немесе анықталатын төлемдері және тіркелген өтеу мерзімі бар, Қор өтеу мерзіміне дейін ұстап тұруға ниетті және мүмкіндігі бар туынды емес қаржы активтері ӨДҰ санатындағы қаржы активтері болып танылады. Өтелгенге дейін ұсталатын инвестициялар құнсыздануға арналған резервтерді шегергендегі тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі қолданылған амортизацияланған құн бойынша есептеледі.

Егер Қор өтеу мерзіміне дейін елеусіз сомадан артық өтелгенге дейін ұсталатын инвестицияларды сатса немесе қайта жіктесе (жекелеген жағдайлардан басқа), барлық санат сату үшін қолда бар қаржы активтерінің құрамына ауыстырылуы тиіс. Бұдан басқа, Қорға ағымдағы қаржы жылы және соңғы екі жыл ішінде өтелгенге дейінгі ұсталатын кез келген қаржы активтерін жіктеуге тыйым салынады.

Сату үшін қолда бар қаржы активтері. СҮҚБ қаржы активтері (а) займдар мен дебиторлық берешек, (б) өтелгенге дейін ұсталатын инвестициялар, (в) пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша көрсетілетін қаржы активтері ретінде анықталған немесе жіктелмеген туынды емес сату үшін қолда бар қаржы активтерін білдіреді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

Ұйымдасқан нарық айналымындағы акциялар мен мерзімді облигациялар «сату үшін қолда бар» ретінде жіктеледі және әділ құны бойынша көрсетіледі. Қордың СҮҚБ санатындағы қаржы активтері ретінде жіктелетін және әділ құны бойынша есептелетін (өйткені Қор басшылығы әділ құнды сенімді бағалауға болады деп санайды) ұйымдасқан нарықта айналмаған акцияларға салған салымы бар. Әділ құн 26-ескертпеде келтірілген тәртіппен белгіленеді. Әділ құнның өзгеруі салдарынан болған кірістер мен шығыстар тұрақты сипаты бар құнсыздануды, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздық кірісті, пайдада немесе шығында танылатын дивидендік кіріс пен бағамдық айырманы қоспағанда, инвестицияларды қайта бағалау қоры құрамында басқа да жиынтық кірісте танылады. Жинақталған кірістер немесе шығыстардың қаржы активтері есептен шыққан немесе құнсызданған кезде инвестицияларды қайта бағалау қорында бұрын танылғандар есептен шығару немесе құнсыздану кезеңінде қаржылық нәтижеге жатқызылады.

СҮҚБ санатындағы шетел валютасындағы ақшалай активтердің әділ құны сол валютада белгіленеді және есепті күнгі айырбастау бағамы бойынша қайта есептеледі. Пайдаға немесе шығынға қатысты бағамдық айырма ақшалай активтің амортизацияланған құнына байланысты белгіленеді. Басқа бағамдық айырма басқа да жиынтық кірісте танылады.

Белсенді нарықта белгіленген бағасы жоқ және әділ құны сенімді бағаланбауы мүмкін СҮҚБ санатындағы үлестік бағалы қағаздар салымы әрбір есепті кезең соңында белгіленген құнсызданудан болған шығыны шегерілген өзіндік құны бойынша көрсетіледі.

Дебиторлық берешек. ҚРҰБ шоттарын, банктердегі қаражаттарды және басқа да қаржы активтерін қоса алғанда, ұйымдасқан нарықта айналымға түспейтін, тіркелген немесе белгілі бір төлемдері бар дебиторлық берешек «дебиторлық берешек» ретінде жіктеледі. Дебиторлық берешек құнсыздану шегерімімен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі қолданылған амортизацияланған құн бойынша есептеледі. Пайыздық кіріс қысқа мерзімді дебиторлық берешекті қоспағанда, тиімді пайыздық мөлшерлеме қолдану арқылы танылады, ол бойынша пайыздық кіріс азғантай.

Қаржы активтерінің құнсыздануы. ПШАӘҚ санатындағы активтерді қоспағанда, қаржы активтері әрбір есепті кезеңнің соңында құнсыздану мәні бойынша бағаланады. Қаржы активтері қаржы активі есепке қабылданғаннан кейін болған бір немесе бірнеше оқиғалар нәтижесінде актив бойынша болжалды болашақ ақшалай ағынының азаюын растайтын объективті деректер болған кезде құнсызданды деп саналады.

СҮҚБ санатындағы акцияларға ұйымдасқан нарық айналымында бар және айналымда жоқ салымдар бойынша әділ құнының оларды сатып алған құннан едәуір немесе ұзақ уақыт бойы төмендеуі құнсызданудың объективті дәлелдемесі болып табылады.

Барлық басқа қаржы активтері бойынша құнсызданудың объективті дәлелдемесі мынадай болуы мүмкін:

- эмитенттің немесе қарсы агенттің едәуір қаржылық қиындығы; немесе
- шартты бұзу, мысалы, пайызды немесе негізгі қарыз сомасын төлеуден бас тарту немесе жалтару; немесе
- пайыз және негізгі қарыз сомасы төлемін төлемеу немесе мерзімін өткізу; немесе
- заемшының банкрот болуының немесе қаржылық қайта құрылуының жоғары ықтималдылығы; немесе
- қаржылық қиындық салдарынан осы қаржы активі үшін белсенді нарықтың жоғалуы.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

Қаржы активтерінің дебиторлық берешек сияқты жеке санаттары үшін құнсызданды деп танылмаған жеке активтер де жалпы портфель бойынша құнсыздану мәніне қарай бағаланады. Займ және дебиторлық берешек портфелі құнының объективті төмендеу белгісі болып портфель бойынша берешекті өтеу бойынша кешіктіру санының артуы, сондай-ақ әдетте төлем бойынша дефолтқа ұшыраған ұлттық және жергілікті экономикадағы айтарлықтай өзгерістерді білдіретін берешекті өндіру бойынша Қордың өткен тәжірибесі болуы мүмкін.

Амортизацияланған құн бойынша есептелетін қаржы активтері үшін құнсызданудан болған шығын шамасы активтің теңгерім құны мен қаржы активі бойынша пайыздың бастапқы тиімді мөлшерлемесі қолданылған, дисконтталған болжалды болашақ ақша ағынының ағымдағы құны арасындағы айырма ретінде есептеледі.

Сатып алу құны бойынша есептелетін қаржы активтері үшін құнсызданудан болған шығын активтің теңгерім құны мен осындай қаржы активі үшін ағымдағы нарықтық пайыздық мөлшерлеме қолданылған, дисконтталған болжалды болашақ ақша ағынының ағымдағы құны арасындағы айырма ретінде белгіленеді. Құнсызданудан болған осындай шығындар алдағы уақытта қайта қалпына келмейді.

Құнсызданудан болған шығын резерв құру есебінен барлық қаржы активтерінің теңгерім құнын азайтады. Қаржы активтері үмітсіз деп танылған жағдайда резерв есебінен есептен шығарылады. Өтеу салдарынан алынған бұрын есептен шығарылған сома резерв есебінен кредиттеледі. Резерв өзгерісі пайда немесе шығында көрсетіледі.

Егер СҮҚБ санатындағы қаржы активі құнсызданды деп танылса, онда басқа да жиынтық кірісте жиналған кірістер мен шығыстар пайда немесе шығын құрамына ауыстырылады.

Егер амортизацияланған құн бойынша есептелетін қаржы активінің құнсыздануынан болған шығын мөлшері кейінгі кезеңде төмендесе, және мұндай төмендеу құнсыздану танылғаннан кейін орын алған оқиғамен объективті байланысты болуы мүмкін боса, онда бұрын көрсетілген құнсызданудан болған шығын пайда немесе шығын шоты арқылы қалпына келтіріледі. Бұл ретте құнсызданудан болған шығынды қалпына келтірген күнгі қаржы активтерінің теңгерім құны құнсыздану танылмаған жағдайда, көрсетілуі мүмкін амортизацияланған құннан аспауы да мүмкін.

Пайда немесе шығында бұрын көрсетілген СҮҚБ санатындағы үлестік бағалы қағаздардың құнсыздануынан болған шығындар қалпына келмейді. Құнсызданудан болған шығын танылғаннан кейін осындай активтердің әділ құнын өсіру тікелей басқа да жиынтық кірісте көрсетіледі және қордың инвестицияларды қайта бағалау бабы бойынша жиналады.

СҮҚБ санатындағы үлестік бағалы қағаздарға қатысты құнсызданудан болған шығын салдары қаржы салымдарының әділ құнын өсіру құнсызданудан болған шығын танылғаннан кейін болған оқиғаға объективті байланысты болуы мүмкін қаржы салымдарының әділ құнын өсірсе, пайда немесе шығын арқылы қалпына келтіріледі.

Қаржы активтерін тануды тоқтату. Қор қаржы активін тануды осы қаржы активі бойынша ақша ағындарына шарттық құқығын жоғалтқан кезде ғана немесе басқа тарапқа қаржы активі мен тиісті тәуекелдер мен пайданы берген жағдайда тоқтатады. Егер Қор активті иеленуден болатын барлық тәуекелдер мен пайдаларды өткізбеген және сақтамаған жағдайда және берілген активке бақылауды жалғастырса, онда ол тиісті соманың ықтимал төлемі бойынша ықтимал міндеттемелерге байланысты және осы активтегі өз үлесін көрсетуді жалғастырады. Егер Қор берілген қаржы активін иеленуден болған барлық тәуекелдер мен пайдаларды іс жүзінде сақтаған жағдайда, ол осы қаржы активін есептеуді жалғастырады, ал берген кезде алынған қаражатты қамтамасыз етілген займ түрінде көрсетеді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Қаржы активін толық есептен шығарған кезде активтің теңгерім құны мен сыйақы алуға алынған және тиесілі сомасы арасындағы айырма, сондай-ақ басқа да жиынтық кірісте танылған және капиталда жиналған жиынтық пайда немесе шығын пайда немесе шығынға жатқызылады.

Егер қаржы активін тану толығымен тоқтатылмаса (мысалы, Қор берілген активтің бөлігін сатып алу мүмкіндігін сақтайтын болса), Қор осы қаржы активінің алдыңғы теңгерім құнын жалғасымды қатысу аясында тануды жалғастыру бөлігі мен ол танымайтын бөлігі арасында бұл беру күніндегі осы бөліктердің әділ құнының мәніне қарай үлестіреді. Есептен шығарылатын бөліктің теңгерім құны мен есептен шығарылатын бөлік үшін алынған сыйақы сомасы арасындағы айырма, сондай-ақ басқа да жиынтық кірісте танылған пайда немесе шығынға кез келген жинақтар, бөлінгендер пайда немесе шығынға жатады. Басқа жиынтық кірісте танылған кірістер немесе шығыстар ұсталған және есептен шығарылған бөлігі әділ құны бойынша үлестіріледі.

Қаржы міндеттемелері

Басқа да қаржы міндеттемелері. Басқа да қаржы міндеттемелері бастапқы есепте транзакциялық шығыны шегерімімен әділ құн бойынша көрсетіледі.

Қаржы міндеттемелері әрі қарай амортизацияланған құн бойынша бағаланады.

Қаржы міндеттемелерін тануды тоқтату. Қор қаржы міндеттемелерін тануды олар өтелген, жойылған және олар бойынша талап мерзімі аяқталған жағдайда ғана тоқтатылады. Бар қаржылық міндеттемелер сол кредитор алдында басқа міндеттемелерге едәуір басқа талаптарда ауыстырылатын немесе бар міндеттемелер айтарлықтай өзгеретін болса, онда осындай айырбас немесе өзгеріс бастапқы міндеттемелерді есептен шығару және жаңа міндеттемелерді тану ретінде есептеледі. Танылуы тоқтатылатын қаржы міндеттемелерінің теңгерім құны арасындағы айырма және сыйақы төлеміне төленген немесе тиесілі сыйақы пайда немесе шығында танылады.

Жалдау. Меншік құқығынан туындайтын барлық тәуекелдер мен пайда жалдау шартының талаптары бойынша жалға алушыға өтеді, қаржылық жалдау ретінде жіктеледі. Барлық басқа жалдау шарттары операциялық жалдау ретінде жіктеледі.

Қор жалға алушы ретінде. Операциялық жалдау шарттары бойынша төлемдер шығыстарды бөлудің басқа тәсілі уақыт бойынша жалға алынған активтерден болған экономикалық пайданы бөлу дәлірек сәйкес келетін жағдайларды қоспағанда, жалдау мерзімі ішінде біркелкі шығыстарға жатады. Болашақ оқиғаларға негізделген операциялық жалдау шарттары бойынша жалдау төлемі пайда болуына қарай шығыстарға жатады.

Ақша қаражаты және оның баламалары. Ақша қаражаты және оның баламалары кассадағы ақша қаражатын, 93 күннен артық емес бастапқы өтеу мерзімі бар ҚРҰБ-дағы корреспонденттік және мерзімді шоттардағы бос қалдықтарды және қандай да бір шарттық міндеттемелермен ауыртпалықтар салынбаған 93 күннен артық емес бастапқы өтеу мерзімі бар кредиттік ұйымдардағы қаражатты қамтиды.

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар және жабдықтар. Жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету, басқарушылық мұқтаждық үшін пайдалануға арналған ғимараттар мен көлік құралдары құнсызданудан болған жиналған шығындар мен жинақталған амортизация салдарынан есептелген шегеріммен қайта бағалау сәтінде әділ құнын білдіретін қайта бағалау құны бойынша қаржылық жағдайы туралы есепте көрсетіледі. Қайта бағалау ғимарат және көлік құралдарының теңгерім құны есепті күнгі олардың әділ құнынан айтарлықтай айырмашылығы болмайтындай тұрақты түрде жасалады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

Қайта бағалау нәтижесінде ғимарат және көлік құралдарының құнын көбейту басқа жиынтық кіріске кіреді және ол бұрын шығын ретінде көрсетілген сол активтердің алдыңғы төмендеген құнынан асқан шамасына қарай капиталда жинақталады. Алдыңғы төмендеу сомасы шегінде қайта бағалау қаржы нәтижесіне жатады. Қайта бағалау нәтижесінде жер мен ғимараттардың теңгерім құнын төмендету аталған активті алдыңғы қайта бағалау нәтижесінде жасалған қайта бағалау қорындағы қалдықтан оның асып кеткен сомасындағы қаржы нәтижесіне жатады.

Қайта бағаланатын ғимараттар мен көлік құралдарының амортизациясы бойынша шығыстар пайда немесе шығында көрсетіледі. Қайта бағаланатын негізгі құралды кейіннен сатқан немесе есептен шығарған кезде негізгі құралды қайта бағалау қорының қалдығы тікелей бөлінбеген пайда шотының есебіне шығынға жазылады.

Меншік құқығындағы Қорға тиесілі жер амортизацияланбайды.

Жабдықтар және басқа да негізгі құралдар құнсызданудан жиналған шығындар мен жинақталған амортизация шегерімімен сатып алу құны бойынша көрсетіледі.

Амортизация жою құны шегерімімен негізгі құралдардың нақты немесе бағалау құнын шығынға жазу үшін біркелкі пайдалы пайдаланудың болжалды мерзімі ішінде есептеледі. Пайдалы пайдаланудың болжалды мерзімі, теңгерім құны мен амортизацияны есептеу тәсілі әрбір есепті кезеңнің соңында талданады, бұл ретте бағалаудағы барлық өзгерістер төменде көрсетілген жылдық мөлшерлемелер бойынша салыстыру көрсеткіштері қайта қаралмай, есептілікте көрсетіледі:

ғимараттар мен құрылыстар	2.5%
жиһаз және компьютерлік жабдықтар	14.3-33.3%
басқа негізгі құралдар	4.0-100.0%
материалдық емес активтер	10%-100.0%

Негізгі құралдардың нысаны сатылған немесе активті пайдалануды жалғастырғаннан болашақта экономикалық пайда алу күтілмейтін жағдайда есептен шығарылады. Негізгі құралдарды сатудан немесе басқа да шығарудан болған кіріс немесе шығын осы нысандардың сату бағасы мен теңгерім құны арасындағы айырма ретінде белгіленеді және пайда немесе шығында танылады.

Материалдық емес активтер

Жекелей сатып алынған материалдық емес активтер. Жеке мәмілелер аясында сатып алынған түпкілікті пайдалану мерзімі бар материалдық емес активтер жинақталған амортизация және құнсызданудан жиналған шығын шегерімімен сатып алу құны бойынша есептеледі. Амортизация материалдық емес активтерді пайдалы пайдалану мерзімі ішінде біркелкі есептеледі. Пайдалы пайдаланудың болжалды мерзімі және амортизацияны есептеу әдісі есепті кезеңнің соңында талданады, бұл ретте бағалаудағы барлық өзгерістер есептілікте салыстыру көрсеткіштерін қайта қараусыз көрсетеді. Жеке мәмілелер аясында сатып алынған пайдалану мерзімі белгісіз материалдық емес активтер құнсызданудан жиналған шығын шегерімімен нақты сатып алу шығыны бойынша есепке алынады.

Өз күшімен құралған материалдық емес активтер. Өз күшімен құралған материалдық емес активтер – ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар («ҒЗТҚЖ»). Ғылыми-зерттеу жұмыстарына шығындар олар пайда болған кезеңдегі шығыстарға жатқызылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Өз күшімен жүргізілетін (дербес жоба немесе басқа жұмыс бөлігі ретінде) тәжірибелік-конструкторлық шығындар төмендегі талаптар қатар сақталған кезде ғана материалдық емес активтер ретінде капиталға айналады:

- пайдалануға немесе сатуға жарамды материалдық емес активті жасау бойынша жұмыстардың технологиялық өткізімділігін аяқтау;
- материалдық емес активті жасау, пайдалану немесе сату жұмыстарын аяқтау ниеті;
- материалдық емес активті пайдалану немесе сату мүмкіндігі;
- материалдық емес активтерден түскен болашақ экономикалық пайда түсімдерінің жоғары ықтималдылығы;
- материалдық емес активті әзірлеуге, пайдалануға немесе сатылуға арналған техникалық, қаржылық және өзге де ресурстардың болуы; және
- тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды жүргізу нәтижесінде пайда болған материалдық емес активтер құнын сенімді бағалау мүмкіндігі.

Өз күшімен құралған материалдық емес активтер материалдық емес актив жоғарыда көрсетілген белгілерге бірінші рет сәйкес келе бастаған күннен кейін жүзеге асырылған шығын сомасы есебіне қабылданады. Өз күшімен құралған материалдық емес активтерді көрсету мүмкін болмаған кезде әзірлеуге жұмсалған шығындар пайда болған кезеңдегі шығыстарға жатады.

Өз күшімен құралған материалдық емес активтер есепке алынғаннан кейін жеке мәмілелер аясында сатып алынған материалдық емес активтерге ұқсас жиналған амортизация және құнсызданудан жиналған шығын шегерімімен нақты өзіндік құны бойынша есептеледі.

Материалдық емес активтерді шығынға жазу. Материалдық емес актив сатылған немесе оны пайдаланудан немесе есептен шығарғаннан болашақта экономикалық пайда түсімі күтілмеген кезде шығынға жазылады. Есептен шығарудан және теңгерім құнынан түскен таза түсім арасындағы айырманы білдіретін материалдық емес активтерді шығынға жазғаннан пайда болған кіріс немесе шығын шығынға жазған сәтте пайда немесе шығынға кіреді.

Гудвиллден басқа материалдық және материалдық емес активтердің құнсыздануы. Қор әрбір есепті күнге материалдық және материалдық емес активтердің теңгерім құнының құнсыздану индикаторының болуын тексереді. Кез келген осындай индикатор анықталған жағдайда құнсызданудан болған шығын көлемін анықтау мақсатында тиісті активтің өтелетін құны есептеледі (егер мұндай болса). Жеке активтің өтелетін құнын бағалау мүмкін болмаған жағдайларда Қор осындай активке жатқызылған өндіруші бірліктің өтелетін құнын бағалайды. Қордың корпоративтік активтерінің құны жеке өндіруші бірліктерге немесе олар үшін орынды және жүйелі бөлу әдісі табылуы мүмкін өндіруші бірліктердің ең аз тобына бөлінеді.

Инвестициялық жылжымайтын мүлік. Инвестициялық жылжымайтын мүлік жал төлемін алу, капиталды үстеу үшін пайдаланылатын нысандарды (оның ішінде құрылыс сатысында тұрған осындай нысандар) білдіреді. Инвестициялық жылжымайтын мүлік нысандары бастапқыда сатып алуға кеткен шығындарды қоса алғанда, сатып алу құны бойынша есептеледі. Нәтижесінде олар әділ құны бойынша көрсетіледі. Инвестициялық жылжымайтын мүліктің әділ құнының өзгерісі олар пайда болған кезең ішіндегі пайдаға немесе шығынға қосылады.

Инвестициялық жылжымайтын мүлік нысаны есептен шығарылған немесе пайдаланудан түпкілікті шығарған кезде, оларға байланысты экономикалық пайда алу топшыланбағанда баланстан шығынға жазылады. Нысанды есептен шығарудан болған кез келген кіріс немесе шығын (активті есептен шығарудан және теңгерім құнынан түскен таза түсімдер арасындағы айырма) шығынға жазу кезеңі ішінде пайдаға немесе шығынға қосылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Салық салу. Пайда салығы бойынша шығыстар ағымдағы және кейінге қалдырылған салық сомасын білдіреді.

Ағымдағы пайда салығы. Ағымдағы салық сомасы бір жылға салық салынатын шамаға қарай анықталады. Салық салынғанға дейінгі пайда пайда немесе шығын және басқа да жиынтық кіріс туралы есепте көрсетілген пайдадан салық салынатын немесе өзге де есепті кезеңде салық салу мақсатындағы шегерімге жатқызылған кірістер немесе шығыстар бабынан ерекшеленеді. Ағымдағы пайда салығы бойынша міндеттемелер заңнамамен есепті кезеңнің соңына дейін енгізілген салық салу мөлшерлемесі пайдаланып есептеледі.

Кейінге қалдырылған пайда салығы. Кейінге қалдырылған пайда салығы қаржы есептілігінде көрсетілген активтер мен міндеттемелердің теңгерім құны арасындағы уақытша айырмаға қатысты және пайдаға салынатын салықты есептеу кезінде қолданылатын салық есебінің тиісті деректерімен танылады. Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер әдетте барлық салық салынатын уақытша айырма есебімен көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салықтық активтер осы уақытша айырманы пайдалану үшін болашақта салық салынатын теңгерімдік пайда болатын жоғары ықтималдылық шартымен барлық шегерілген уақытша айырма есебімен көрсетіледі. Салықтық активтер мен міндеттемелер уақытша айырмашылық салық салынатын пайдаға да, бухгалтерлік пайдаға да ықпал етпейтін мәмілелер аясында бастапқы активтер мен міндеттемелерді тану салдарынан туындаса, қаржылық есептілікте көрсетілмейді. Бұдан басқа, уақытша айырмашылық гудвилді бастапқы тану нәтижесінде пайда болса, кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер қаржылық есептілікте көрсетілмейді.

Кейінге қалдырылған салықтық активтердің теңгерім құны әрбір есепті кезеңнің соңында қайта қаралады және болашақта бұл активтерді толық немесе ішінара пайдалану үшін салық салынатын пайда жеткілікті болу мүмкіндігі одан әрі жоғары болмаса, азаяды.

Пайда салығы бойынша кейінге қалдырылған салықтық активтер мен міндеттемелер заңнамада есепті күнге бекітілген немесе нақты бекітілген салынатын салық мөлшерлемелері (сондай-ақ салық заңнамасының ережелері) қолданылып есептеледі және салықтық активті іске асыру немесе міндеттемені өтеу кезеңінде қолданылады.

Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер мен активтердің бағасы Қордың активтер мен міндеттемелердің теңгерім құны өтемін алу немесе өтеу тәсілдеріне қатысты ниетінің (есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша) салықтық салдарын көрсетеді.

Бір жылға ағымдағы және кейінге қалдырылған пайда салығы. Пайдаға салынатын ағымдағы салық және кейінге қалдырылған салық тікелей басқа да жиынтық кіріс немесе меншікті капитал құрамында көрсетілген баптарға жатқызылған жағдайлардан басқа, пайдада немесе шығында танылады. Бұл жағдайда ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтар басқа да жиынтық кірісте немесе тиісінше тікелей капиталда танылады.

Операциялық салықтар. Қор өз қызметін жүргізетін Қазақстан Республикасында пайда салығынан басқа Қор қызметіне қатысты қолданылатын әртүрлі салықтарды есептеу және төлеу талаптары бар. Бұл салықтар басқа операциялық шығыстар құрамында пайда мен шығын және басқа жиынтық кіріс туралы есепте көрсетіледі.

Алдағы шығыстар резерві. Алдағы шығыстар резерві Қордың өткен оқиғалар нәтижесінде пайда болған міндеттемелері (заңды немесе іскерлік айналым нормаларымен негізделген) болса және Қордың аталған міндеттемелерді өтейтін мүмкіндігі болса, ал сондай міндеттемелердің көлемі бағаланған болса, есепте көрсетіледі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

Есепте көрсетілген алдағы шығыстар резерві тәуекелдер мен осы міндеттемелерге тән белгісіздік есебімен есепті кезең соңында айқындалған міндеттемелерді өтеу үшін қажет соманы бағалауды білдіреді. Егер алдағы шығыстар резерві шамасы міндеттемелерді өтеу бойынша болжалды ақша ағыны негізінде есептелсе, онда алдағы шығыстар резерві осындай ақша ағынының (егер уақыт ішінде ақша құнының ықпалы едәуір болса) дисконтталған құны ретінде белгіленеді.

Егер міндеттемелерді өтеуге қажет төлемдерді үшінші тарап ішінара немесе толық өтейді деп күтілсе, өтемді алатынына толық сенімді болған және осы дебиторлық берешек сомасын сенімді бағалауға мүмкіндік болған кезде тиісті дебиторлық берешек актив ретінде көрсетіледі.

Шетел валютасы. Қордың қаржылық есептілігін даярлау кезінде функционалдық валютадан («шетел валюталары») ерекшеленетін валютамен жасалған операциялар операция жүргізілген күнгі айырбастау бағамы бойынша көрсетіледі. Шетел валютасында берілген ақша баптары есептілік жасалған күнге тиісті валюта бағамы бойынша қайта есептеледі. Шетел валютасында берілген әділ құны бойынша есепке алынған ақша емес баптар әділ құн белгіленген күні қолданылған айырбастау бағамы бойынша қайта есептелуі тиіс. Шетел валютасында берілген тарихи құн бойынша көрсетілген ақша емес баптар қайта есептелмейді.

Валюта бағамдарының өзгеруі нәтижесінде туындаған ақша баптары бойынша бағамдық айырма олар туындаған кезеңдегі пайда мен шығында көрсетіледі.

Қордың қаржылық есептілікті жасаған кездегі қолданған жыл соңындағы айырбастау бағамдары төменде көрсетілген:

	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан
теңге/1 АҚШ долл.	332.33	333.29
теңге/1 еуро	398.23	352.42
теңге/1 рубль	5.77	5.43

Меншікті капитал резервтері. Қордың қаржылық жағдайы туралы есебінде меншікті капитал құрамында көрсетілген резервтер:

- СҮҚБ санатындағы қаржы активтерінің әділ құнының өзгеруі жататын сату үшін қолда бар активтерді қайта бағалау резервін;
- негізгі құралдарды қайта бағалау резервін қамтиды.

3. Бағалау барысындағы елеулі жорамалдар және белгісіздік көздері

Қордың есептік саясатын қолдану барысында басшылық активтер мен міндеттемелердің теңгерім құнына қатысты басқа дереккөздерде жасалмаған болжамдар, бағалар мен жорамалдар жасауы тиіс. Бағалау мәндері мен олардың негізінде жатқан жорамалдар өткен тәжірибелерден және нақты жағдайларда орынды деп саналатын басқа да факторлардан қалыптасады. Нақты нәтижелер бағалау деректерінен ерекшеленуі мүмкін.

Бағалау және олармен байланысты жорамалдар жүйелі түрде қайта қаралады. Егер тек осы кезеңге ықпал етсе, не бағалау қайта қаралған кезеңге, және өзгеріс ағымдағы, сондай-ақ болашақ кезеңдерге әсер ететін, болашақ кезеңдерге әсер еткен болса, бағалаудағы өзгерістер қайта қаралған кезеңде көрсетіледі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Бағалаудағы белгісіздіктің негізгі көздері. Төменде болашаққа қатысты негізгі жорамалдар және келесі қаржы жылы ішінде активтер мен міндеттемелердің теңгерім құнына елеулі түзетулер әкелуі мүмкін есепті кезеңнің соңына бағалаудағы басқа да белгісіздіктің негізгі көздері келтірілген.

Қаржы құралдарын бағалау. 26-ескертпеде сипатталғандай, қаржы құралдарының белгілі бір түрлерінің әділ құнын бағалау үшін Қор 26-ескертпеде байқалатын нарықтық деректерге негізделмеген бастапқы деректерді есепке алатын бағалау әдісін пайдаланады.

Негізгі құралдарды пайдалы қолдану мерзімдері. Жоғарыда көрсетілгендей, негізгі құралдарды пайдалы қолданудың күтілетін мерзімдері әрбір есепті жылдың соңында қайта қарастырылады.

Кейінге қалдырылған салық активтерін өтеу мүмкіндігі. Қор басшылығы есепті күндегі кейінге қалдырылған салық активтеріне қатысты резерв құру қажеттілігінің жоқ екеніне сенімді, себебі кейінге қалдырылған салық активтері толығымен сатылатын болады. 2017 және 2016 жылдардағы 31 желтоқсанда кейінге қалдырылған салық активтерінің теңгерімдік құны тиісінше 2,222,535 мың теңге және 1,103,862 мың теңге болды.

Қаржы активтерінің құнсыздануы. Қор қолда бар қаржы активтерінің құнсыздануын тұрақты түрде бағалап отырады. Қордың құнсыздану резервтері оның қаржы активтерінің құнсыздануынан тартқан шығынды тану үшін құрылады. Қор қаржы активтерінің құнсыздану резервіне байланысты есептік бағалауларды кезеңнен кезеңге өзгеруге өте бейім болуына байланысты бағалаудағы белгісіздіктің негізгі көзі деп санайды, себебі (а) шығынның келешек нормалары туралы болжам және құнсызданған қаржы активтері бойынша әлеуетті шығындарды бағалау ағымдағы күндегі нақты көрсеткіштерге негізделген және (б) шығынның бағалау мәні мен Қор тартқан нақты шығын арасында елеулі айырма болған кезде кейінгі кезеңдерде Қордың қаржылық есептілігіне елеулі әсер ете алатын резервтер құру керек.

Қаржылық есептілікте қаржы активтері құнсыздануының резервтері қалыптасқан экономикалық және саяси жағдайлар негізінде анықталады. Қор Қазақстан Республикасында қандай өзгерістер болуы мүмкін екеніне және бұл өзгерістердің келешек кезеңдерде қаржы активтерінің құнсыздану резервтерінің дұрыстығына қалай әсер ететінін болжай алмайды.

4. Жаңа және қайта қаралған халықаралық қаржылық есептілік стандарттары

Жаңа және қайта қаралған, шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген ХҚЕС

4.1 Қаржылық есептілікке ықпал ететін стандарттар

Төменде санамаланған жаңа және қайта қаралған стандарттар мен түсіндірулер алғаш рет ағымдағы кезеңде қолданылды және осы қаржылық есептілікте берілген қаржы көрсеткіштеріне ықпал етті.

- ХҚЕС (IAS) 7 «Ақпарат ашу саласындағы бастама» түзетулері;
- ХҚЕС (IAS) 12 «Іске асырылмаған шығынға қатысты кейінге қалдырылған салық активтерін тану» түзетулері;
- ХҚЕС жыл сайынғы жетілдіру, 2014-2016 жылдар кезеңі- ХҚЕС (IFRS) 12-ге түзетулер.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

ХҚЕС (IAS) 7 енгізілген «Ақпаратты ашу саласындағы бастама» түзетулері.

Қор алғаш рет бұл түзетулерді ағымдағы кезеңде қолданды. Түзетулер ақша ағындарымен негізделген өзгерістерді, сондай-ақ ақшалай емес өзгерістерді қоса алғанда қаржылық есептілікті пайдаланушыларға қаржы қызметінің нәтижесіндегі жағдайлардың өзгерісін бағалауға көмек беретін ақпаратты ашуға қатысты талаптарды енгізеді.

Аталған түзетулерді қолдану Қордың қаржылық есептілігіне ықпал еткен жоқ, себебі 2017 жылғы 31 желтоқсанда қаржы операцияларынан ешқандай міндеттемелер туындаған жоқ.

ХҚЕС (IFRS) 12 «Іске асырылмаған шығындарға қатысты кейінге қалдырылған салық активтерін тану» енгізілген түзетулер.

Қор алғаш рет бұл түзетулерді ағымдағы кезеңде қолданды. Түзетулерде ұйым есептен шығарылатын уақытша айырмашылық есепке алынуы мүмкін елеулі салық салынатын пайданың болуын бағалауы қажет түсіндірмелер қамтылады.

Аталған түзетулерді қолдану Қордың қаржылық есептілігіне ықпал еткен жоқ, себебі Қор елеулі салық салынатын пайданы сол түзетулермен келісілетіндей түрде бағалайды.

ХҚЕС-ті жыл сайынғы жетілдіру, 2014-2016 жылғы кезең

Қор алғаш рет «Жыл сайынғы жетілдіру, 2014-2016 жылғы кезең» енгізілген ХҚЕС (IFRS) 12 түзетулерді қолданды. Осы құжаттың құрамына кіретін басқа да түзетулер ағымдағы кезеңде қолдануға міндетті болып табылмайды және мерзімінен бұрын қолданған жоқ.

ХҚЕС (IFRS) 12 түзетулер сатуға арналған деп жіктелетін (немесе жіктелетін шығып қалған топ құрамына кіретін) бірлескен кәсіпорындарға, сондай-ақ еншілес және ұқсастырылған ұйымдарға қатысу үлесіне қатысты жалпыланған қаржылық ақпаратты ашу бойынша талаптардан ұйымдардың босатылғандығын түсіндіреді. Түзетулер бұл босатудың осындай қатысу үлестеріне қарай ашу бойынша жалпы талаптардың ішіндегі жалғыз ерекшелік екендігін түсіндіреді.

Мұндай түзетулерді қолдану Қордың қаржылық есептілігіне елеулі ықпал еткен жоқ.

4.2 Қаржылық есептілікке ықпал ететін стандарттар

Қор төмендегідей шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген жаңа және қайта қаралған ХҚЕС қолданған жоқ:

- ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар»¹;
- ХҚЕС (IFRS) 15 «Клиенттермен шарттар бойынша түсім» (және ХҚЕС (IFRS) 15 түзетулері)¹
- ХҚЕС (IFRS) 16 «Жалдау»²;
- ХҚЕТК (IFRIC) 22 «Шетелдік валютадағы операциялар және өтемнің алдын ала төлемі»¹;
- ХҚЕТК (IFRIC) 23 «пайдаға салықты есептеу қағидасына қатысты белгісіздік»²;
- ХҚЕС (IAS) 40 «Инвестициялық жылжымайтын мүлік нысандарын ауыстыру»¹;
- ХҚЕС жыл сайынғы жетілдіруі, 2014-2016 жылдар кезеңі.

¹ Мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігімен 2018 жылғы 1 қаңтардан басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады.

² Мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігімен 2019 жылғы 1 қаңтардан басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары».

2009 жылдың қараша айында шығарылған ХҚЕС (IFRS) 9 қаржы активтерін (ҚА) бағалау мен топтастыруға жаңа талаптарды енгізеді. 2010 жылдың қазан айында стандартқа қаржы міндеттемелерін (ҚМ) бағалау мен топтастыруға және оларды тануды тоқтатуға жаңа талаптарды енгізген түзетулер енгізілді. 2013 жылдың қараша айында стандарт хеджирлеуді есепке алу бойынша жаңа талаптармен толықтырылды. Стандарттың жаңғыртылған нұсқасы 2014 жылдың шілде айында шығарылды. Негізгі өзгерістер а) қаржы активтерінің құнсыздануына талаптарға; б) жай борыштық құралдардың белгілі типі үшін «Басқа да жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын» (БЖТАӘҚБ) қаржы активтерінің жаңа санатын қосуды көздейтін бағалау мен жіктеуге қатысты түзетулерге байланысты жасалды.

ХҚЕС (IFRS) 9 негізгі талаптары:

- **Қаржы активтерін жіктеу және бағалау.** ХҚЕС (IFRS) 9 қолданылатын саладағы танылған барлық ҚА бастапқы танудан кейін не амортизациялық құн бойынша, не әділ құн бойынша бағалануы тиіс. Атап айтқанда, шартта көзделген негізгі сома мен ол бойынша пайыздар ғана қосылатын ақша ағындарын алуға бағытталған бизнес-үлгілер аясында ұсталатын борыштық құралдар, әдетте, амортизациялық құн бойынша бағаланады. Мақсатына шартта көзделген ақша ағындарын алумен де, қаржы активтерін сатумен де қол жеткізілетін бизнес-үлгілер аясында ұсталатын, сондай-ақ негізгі борыш сомасын және негізгі борыш сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздарды өтеу ғана болып табылатын ақша ағындарын алуды білдіретін шарттық талаптары бар борыштық құралдар, әдетте, БЖТАӘҚБ бойынша бағаланады. Барлық басқа борыштық және үлестік құралдар әділ құн бойынша бағаланады. Оның үстіне, ұйым ХҚЕС (IFRS) 9-ға сәйкес күшін жою құқығынсыз шешім қабылдап, үлестік құралдар (саудаға арналмаған және ХҚЕС (IFRS) 3-ке сәйкес бизнесті біріктіру бойынша мәміле аясында сатып алушы таныған шартты өтем емес) құнының одан кейінгі өзгерістерін басқа жиынтық табыс құрамында дивидендтерден түскен табысты ғана пайда немесе шығында тани отырып бере алады.
- **Қаржы міндеттемелерін жіктеу және бағалау.** Өзіндік кредит тәуекелдерінің өзгеруіне байланысты пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатындар ретінде жіктелген қаржы міндеттемелерінің әділ құнының өзгеруі мұндай тану пайда немесе шығында есепке алу дисбалансын тудырмайтын немесе ұлғайтпайтын болса, басқа жиынтық табыста танылуы тиіс. Қаржы міндеттемелерінің өзіндік кредит тәуекелінің өзгеруіне байланысты әділ құнның өзгеруі кейіннен пайда және шығын туралы есепте қайта жіктелмейді. ХҚЕС (IAS) 39-ға сәйкес пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатындар ретінде жіктелген қаржы міндеттемелерінің әділ құнының өзгеруі тұтастай пайда және шығын туралы есепте танылған.
- **Құнсыздану.** Қаржы активтері құнсыздануын анықтаған кезде ХҚЕС (IFRS 9) күтілетін кредит шығындарының үлгісін ХҚЕС (IAS) 39-да көзделген жұмсалған шығын үлгісінің орнына қолдануды талап етеді. Күтілетін кредит шығындарының үлгісі өзгерістерді қаржы активтерін танылған күннен бастап кредит тәуекелі деңгейінде көрсету үшін болжалды кредит шығындарын және олардың әрбір есепті күндегі өзгерістерін есепке алуды талап етеді. Басқаша айтқанда, енді құнсыздануды тану үшін жоғары кредит тәуекелін растайтын оқиғаларды күтудің қажеті жоқ.
- **Хеджирлеуді есепке алу.** Хеджирлеуді есепке алудың жаңа қағидасы ХҚЕС (IAS 39) белгілеген хеджирлеу қатынастарының үш типін сақтап қалады. ХҚЕС (IFRS 9) түрлі транзакцияларға хеджирлеуді есепке алуды қолдану мүмкіндігі бөлігінде анағұрлым жұмсақ қағидаларды қамтиды, хеджирлеу құралдары болып танылуы мүмкін қаржылық құралдар тізімі, сондай-ақ хеджирлеуді есепке алуды қолдануға болатын қаржылық емес баптар тәуекелдерінің компоненттері типтерінің тізімі кеңейтілді. Оның үстіне, тиімділік тестінің тұжырымдамасы экономикалық қарым-қатынастың болу ұстанымына ауыстырылды. Хеджирлеуді есепке алу тиімділігін ретроспективтік бағалаудың енді керегі жоқ. Тәуекелдерді басқару туралы ақпаратты ашуға қойылатын талаптар елеулі түрде кеңейтілді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы) (Қазақстандық мың теңгемен)

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерін талдау негізінде, сондай-ақ осы күндегі жағдай бойынша деректер мен жағдайлардың негізінде Қор басшылығы Қор есептілігіне ХҚЕС (IFRS) 9 ықпалының мынадай алдын ала бағалауын жасады:

Жіктеу және бағалау

- Сату үшін қолда бар қаржы активтері ретінде жіктелген корпоративтік облигациялар 13-ескертпеде жазылғандай әділ құн бойынша бағаланады: мұндай құралдар мақсатына шартта көзделген ақша ағындарымен де, ашық нарықта облигациялар сатумен де қол жеткізілетін бизнес-үлгілер аясында ұсталады, бұл ретте шарттық талаптар тек негізгі борыш сомасын және негізгі борыш сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздарды өтеу болып табылатын белгілі бір күндерде ақша ағындарын алуды көздейді. Осыған орай корпоративтік облигациялар ХҚЕС (IFRS) 9-ға сәйкес БЖТАӘҚБ ретінде бастапқы танудан соң ескерілетін болады, бұл ретте инвестицияларды қайта бағалау резервінде жиналған пайда немесе шығын облигацияларды тану тоқтатылған немесе қайта жіктелген кезде пайда немесе шығын құрамында қайта жіктелетін болады;
- 13-ескертпеде жазылғандай сату үшін қолда бар қаржы активтері ретінде жіктелген саудаға салынбайтын акциялар: Қордың қалауына орай ХҚЕС (IFRS) 9-ға сәйкес БЖТАӘҚБ құралдары ретінде жіктеуге болады; алайда есепке алудың ағымдағы үлгісіне қарағанда инвестицияларды қайта бағалау резервінде жиналған әділ құнның өзгеруінен пайда немесе шығын кейіннен пайда немесе шығын құрамында қайта жіктелмейді. Бұл Қордың пайда немесе шығыны және басқа жиынтық табысы құрамында көрсетілетін сомаға әсер етеді, бірақ жиынтық табысқа әсер етпейді;
- Барлық басқа қаржы активтері және қаржы міндеттемелері ХҚЕС (IFRS) 9-ға сәйкес, сондай-ақ ХҚЕС (IAS) 39-ға сәйкес көрсетілетін болады.

Құнсыздану

ХҚЕС (IFRS) 9 құнсыздану бойынша талаптары амортизацияланған құн бойынша есепке алынатын қаржы активтеріне, ХҚЕС (IFRS) 9-ға сәйкес БЖТАӘҚБ ретінде есепке алынатын корпоративтік облигацияларға қатысты қолданылатын болады (13-ескертпе).

Қор ХҚЕС (IFRS) 9 сай құнсыздануға жататын қаржы активтеріне қатысты 12-айлық кезеңге, сондай-ақ бүкіл айналым мерзіміне күтілетін кредиттік шығындарды тануды білдіретін жеңілдетілген әдісті қолдануды жоспарлап отыр.

Басшылық ХҚЕС (IFRS) 9-ға сәйкес күтілетін кредит шығындары үлгісін қолдану кредит шығындарын ертерек тануға әкеледі және осы баптарға қатысты көрсетілген құнсыздану сомасын ұлғайтуы мүмкін деп күтеді. Қазіргі сәтте басшылық сәйкесті ішкі құжаттарды дайындауда нақтырақ, ХҚЕС (IFRS) 9-ға сәйкес Қор резервтерін құру/құнсыздану әдістемесінің, күтілетін кредиттік шығындарды есептеу алгоритмінің жаңа редакциясы, құнсызданудың жаңа үлгісінің Қордың қаржылық есептілігіне ықтимал әсерін бағалауға тестілеу.

ХҚЕС (IFRS) 15 «Сатып алушылармен шарттар бойынша түсім»

2014 жылғы мамырда ХҚЕС (IFRS) 15 жарияланды, онда сатып алушылармен шарттар бойынша түсімді есепке алудың ортақ кешендік үлгісі белгіленген. ХҚЕС (IFRS) 15 күшіне енген соң қазір қолданылып жүрген түсімді тану бойынша ХҚЕС (IAS) 18 «Түсім», ХҚЕС (IAS) 11 «Құрылысқа шарттар» қосылатын стандарттардың және тиісті интерпретациялардың барлығын алмастырады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

ХҚЕС (IFRS) 15-ке негізгі қағидаты ұйымның түсімді сатып алушыларға уәде берілген тауарлар беру мен қызметтерді көрсету сәтінде немесе беруіне қарай ұйым тауарларға немесе қызметтерге ауыстыруға құқығы бар деп күткендей сыйақыға сәйкесетін сомада тануға тиіс болатынын білдіреді. Атап айтқанда стандарт түсімді танудың бес кезеңді үлгісін енгізеді:

- Шартты (шарттарды) сатып алушымен анықтау;
- Шарт бойынша орындауға міндеттерді анықтау;
- Мәміле бағасын анықтау;
- Мәміле бағасын шарт бойынша орындауға міндеттер арасында бөлу;
- Шарт бойынша орындауға ұйымның міндеттерді орындауына қарай түскен түсімді тану.

ХҚЕС (IFRS) 15-ке сәйкес, ұйым түсімді орындаушы міндеттемелерінің қашан немесе қалай орындалуына қарай, яғни орындаушының міндеттемелерін құрайтын тауарларды немесе қызметтерді бақылау сатып алушыға ауысқан кезде таниды. Стандартқа мәмілелердің түрлі типтерін есепке алуға қатысты анағұрлым айқын талаптар енгізілген. Бұдан бөлек, ХҚЕС (IFRS) 15 үлкен көлемді ақпараттың берілуін талап етеді.

2016 жылғы сәуірде ХҚЕС бойынша кеңес орындауға міндеттерді сәйкестендіруге, «принципал-агент» қатысты талдауға, сондай-ақ лицензиялау бойынша нұсқаулықты қолдануға қатысты ХҚЕС (IFRS) 15 түзетулерді шығарды.

Қазіргі уақытта Қор басшылығы Қордың қаржылық есептілігіне ХҚЕС (IFRS) 15 қолданудың толық ықпалын бағалауды жалғастыруда, сондықтан басшылық түбегейлі талдауды аяқтағанға дейін жаңа стандартқа ауысудың ықпал етуінің жүйелі сандық бағасын беру мүмкін емес. Басшылық стандартты мерзімінен бұрын қолдануды мақсат етпейді және стандартты бастапқы қолдана бастаған кезде ауысудың ретроспективті әдісін толықтай пайдалануды жоспарлауда.

ХҚЕС (IFRS) 16 «Жалдау».

ХҚЕС (IFRS) 16 жалға берушінің де, жалға алушының да тарапынан жалдау және есепке алу мәмілесін айқындаудың бірыңғай үлгісін енгізеді. Күшіне енген соң жаңа стандартты ХҚЕС (IAS) 17 «Жалдау» және соған байланысты барлық байланысты түсініктер ауыстырады.

ХҚЕС (IFRS) 16 сатып алушының сәйкестендірілген активті бақылауына алуына қарай жалдау шарттары мен қызмет көрсету шарттарын ажыратады. Жалға алушы үшін операциялық жалдау (теңгерімнен тыс есепке алу) мен қаржылық жалдау (теңгерімге есепке алу) арасында енді бөлу жоқ, оның орнына жалға алушының есебінде пайдалану құқығындағы актив пен барлық жалға алу шарттарына (барлық шарттар бойынша теңгерімге есепке алу) қатысты сәйкес міндеттемелер танылуы керек, бұған қысқа мерзімге жалға алу мен құны төмен активтерді жалға алу кірмейді.

Пайдалану құқығы нысанындағы актив алғашында бастапқы құны бойынша танылады және алғашқы танудан кейін жалдау бойынша міндеттемелерді қайта бағалауға түзету енгізе отырып, құнсызданудан болған жинақталған амортизацияны және жинақталған залалдарды шегеріп, бастапқы құны бойынша (кейбір ерекшеліктер есебімен) есепке алынады. Жалдау бойынша міндеттеме бастапқыда қалған жал төлеміне келтірілген құн бойынша бағаланады. Бастапқы танудан кейін жалдау бойынша міндеттеме міндеттемелер бойынша пайыздар мен жал төлемдеріне, сондай-ақ, басқалармен бірге, жалдау шартының түрлену әсеріне түзетіледі. Бұдан бөлек, ХҚЕС (IAS) 17 сәйкес операциялық жалдау шарттары бойынша төлемдер операциялық қызметтен түскен ақша ағымдары ретінде, ал ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес жалдау төлемдері тиісінше қаржылық және операциялық қызметтен түскен ақша ағымдары ретінде ұсынылатын міндеттемелер мен пайыздардың негізгі сомасын өтеуге сараланатын болғандықтан, ақша ағындарын саралау да өзгереді.

ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес, жалға алушы тарапынан есепке алу жалға беруші тарапынан жасалатын есепке алудан ХҚЕС (IAS) 17 салыстырғанда іс жүзінде еш өзгеріссіз қалдырылды және жалдау шарттарын операциялық немесе қаржылық жалдау деп бөлуді талап етеді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

Басқалармен қатар, ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес ақпаратты ашу талаптары айтарлықтай ұлғая түсті.

Қор басшылығы ХҚЕС (IFRS) 16 қолдану Қордың қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсерін тигізеді деп күтпейді.

ХҚЕТК (IFRIC) 22 «Шетел валютасында операциялар және алдын ала өтеу ақысы»

ХҚЕТК-нің түсіндіруі бойынша, егер актив үшін өтеу, шығыс немесе кіріс шетел валютасында төлеген немесе алған және ақшалай емес активті немесе міндеттемелерді тануға әкелген жағдайда (яғни алдын ала төленген табысқа өтелмейтін алдын ала төлем), активті, шығысты немесе табысты бастапқы тану кезінде пайдалану қажет айырбастау бағамын анықтау үшін операция күні өтеуді алдын ала төлеген күн деп түсіндіреді.

Түсіндіру төлем немесе алдын ала төлем түсу нәтижесінде ақшалай емес активті немесе міндеттемелерді тану күні операция күні деп түсіндіреді. Егер ұйым бірнеше төлем жүргізсе немесе алдын ала төлем алса, онда операция күні әрбір төлем немесе алдын ала төлемнің түсуі үшін жеке анықталады.

ХҚЕТК 2018 жылдың 1 қаңтарынан басталатын жылдық кезеңдерге немесе осы күннен кейін қолданылады, мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат берілген. Ұйымдар ХҚЕТК-ні ретроспективті немесе перспективті түрде қолдана алады. Ауысу бойынша арнайы талаптар келешекте қолданған кезде қолданылады.

Қор басшылығы осы ХҚЕТК-ні қолдану Қордың қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсерін тигізеді деп күтпейді, себебі ол ХҚЕТК (IFRIC) 22 талаптарына ұқсас есепті пайдаланады.

ХҚЕТК (IFRIC) 23 «Пайдаға салықты есептеу қағидасына қатысты белгісіздік»

ХҚЕТК (IFRIC) 23 салықтық трактовкалардың белгісіздігі бар кезде пайдаға салықты қалай есепке алуды түсіндіреді. Түсіндіру:

- Ұйымның әрбір белгісіз салықтық түсіндірмені жеке немесе бір немесе бірнеше белгісіз түсіндірмелермен бірге қарау керектігін анықтауды; және
- Салық органының ұйымның пайдаға салық бойынша декларациясын дайындау кезінде пайдалануды жоспарлайтын немесе пайдаланатын белгісіз салықтық түсіндірмемен келісетіндігінің жоғары ықтималдылығын бағалауды:
 - Егер жоғарғы ықтималдылық болса, ұйым осындай салықтық түсіндірмеге сәйкес пайдаға салық есепке алады;
 - Егер жоғарғы ықтималдылық жоқ болса, ұйым пайдаға салықты есепке алу кезінде белгісіздіктің ықпалын көрсету қажет.

ХҚЕТК 2019 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін қолданылады, мерзімінен бұрын қолдануға болады. Ұйымдар ХҚЕТК-ні ретроспективті (егер бұл кейінгі ақпаратты қолданусыз мүмкін) немесе салыстырмалы ақпаратты қайта есептеусіз жетілдірілген ретроспективті тәсілді пайдаланумен қолдана алады.

Қор басшылығы ХҚЕТК қолдану Қордың қаржылық есептілігіне елеулі ықпал етеді деп күтпейді, себебі ол ХҚЕТК (IFRIC) 23 талаптарына ұқсас есепті қолданады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

ХҚЕС (IAS) 40 енгізілген «Инвестициялық жылжымайтын мүлікті аудару» түзетулері

Түзетулер ұйымның жылжымайтын мүлік нысандарын нысанды инвестициялық жылжымайтын мүлік санатына немесе санатынан аудару үшін жылжымайтын мүлік нысанын пайдалану сипатында болған өзгерістерге жан-жақты кәуәліктермен расталуы тиіс инвестициялық жылжымайтын мүлікті анықтаудың орындалғандығына немесе орындалмағандығына талдау жүргізу талап етіледі. Түзетулер мысал ретінде стандартта келтірілген жағдайлардан бөлек пайдалану сипатының өзгерісіне кәуәгер бола алады. Бұдан басқа пайдалану сипатын өзгерту соғылып жатқан жылжымайтын мүлікке де (яғни пайдалану сипатының өзгерісі дайын нысандармен ғана шектелмейді) мүмкін.

Түзетулер 2018 жылдың 1 қаңтарынан басталатын жылдық кезеңдерге немесе осы күннен кейін қолданылады, мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат берілген. Ұйымдар түзетулерді ретроспективті (тек егер бұл кейінірек ақпаратты пайдаланусыз мүмкін болса) немесе перспективті түрде қолдана алады. Арнайы ауыспалы ережелер қолданылады.

Қор басшылығы осы түзетулер жылжымайтын мүлік нысандарын пайдалану сипаты өзгерген жағдайда келешек кезеңдерді Қордың қаржылық есептілігіне елеулі ықпал етуі мүмкін деп күтеді.

ХҚЕС-ті жыл сайынғы жетілдіру, 2014-2016 жылдардағы кезең.

«Жыл сайынғы жетілдіру» құжатына ХҚЕС (IFRS) 1 түзетулері кіреді, ол әлі күшіне енген жоқ. Құжатқа ХҚЕТК (IFRIC) 12 түзетулері кіреді, ол ағымдағы жылы күшіне енді – өзгерістердің толығырақ сипаттамасы «Қаржылық есептілікке ықпал ететін стандарттар» бөлімінде көрсетілген.

ХҚЕС (IFRS) 1 түзетулері 2018 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қолданылады.

Қор басшылығы осы түзетулерді қолдану Қордың қаржылық есептілігіне елеулі ықпал етеді деп күтпейді.

5 Алдыңғы кезеңді түзету

2017 жылы Қор Басшылығы кейінге қалдырылған салық активтерінің сомаларын 2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілікте түзету қажеттілігін анықтады.

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қор «Дельта банк» АҚ-да және «Қазинвестбанк» АҚ-да сақталатын депозиттер бойынша шығын резервтері бойынша кейінге қалдырылған салық активтерін мойындады.
Қор бұл резервтер қалпына келеді деп күтпейді, сондықтан олар шегерілетін уақытша айырманы білдірмейді және бұған байланысты кейінге қалдырылған салық активтері 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша түзетілуі тиіс.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

ХҚЕС (IAS) 8 «Есептік саясат, бухгалтерлік бағалауларға өзгерістер және қателерге» сәйкес қаржылық есептілік қайта қаралды. Өзгерістердің 2016 жылғы қаржылық есептілікке ықпалы және 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төменде берілді:

Қаржылық жағдай туралы есеп	2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша алдыңғы есепке сай	Түзету сомасы	2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қайта есептелген есепке сай
Ағымдағы салық активі	4,255,512	(3,151,650)	1,103,862
Бөлінбеген пайда	66,600,061	(3,151,650)	63,448,411

Пайда мен шығын және басқа жиынтық кіріс туралы есеп	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін алдыңғы есепке сай	Түзету сомасы	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қайта есептелген есепке сай
Пайдаға салынатын салық бойынша шығыс	(4,824,016)	(3,151,650)	(7,975,666)

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдағы жағдай бойынша алдыңғы есепке сай	Түзету сомасы	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қайта есептелген есепке сай
Жыл ішіндегі таза пайда	21,027,092	(3,151,650)	17,875,442

6 Комиссиялық кіріс

	2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Схеманың зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кірістен түскен комиссиялық кіріс	28,128,788	42,474,846
Схеманың зейнетақы активтері бойынша комиссиялық кіріс	18,650,546	16,088,937
Комиссиялық кіріс жиынтығы	46,779,334	58,563,783

2017 жылы Қор Схеманың зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кірістен 5.25% (2016 жылы: жылдық 5.25%) мөлшерінде комиссиялық кіріс алды. Есеп ай сайын жүргізіледі және есептеу үшін комиссиялық кіріс есептелетін және есебі жүргізілетін айдың алдыңғы айы үшін есептелген Схеманың зейнетақы активтерінен түсетін инвестициялық кіріс қолданылады.

2017 жылы Қор Схеманың зейнетақы активтері сомасынан айына 0.0225% мөлшерінде (2016 жылы: айына 0.0225%) комиссиялық кіріс алды. Есеп ай сайын жүргізіледі және есептеу үшін комиссиялық кіріс есебі мен есептеу жүргізілетін айдың алдындағы айдың бірінші күніндегі жағдай бойынша Схеманың зейнетақы активтерінің құны қолданылады. Есепте Бағалау қағидасына сәйкес есептелген, Схеманың зейнетақы активтерінен түскен инвестициялық кіріс есебін қоспағандағы зейнетақы активтерінің құны қолданылады.

Схеманың зейнетақы активтері сомасынан және Схеманың зейнетақы активтері бойынша инвестициялық табыстан түскен комиссиялық кірістің 2017 жылға пайыздық мөлшерлемесі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 28 қазандағы №260 қаулысына сәйкес тағайындалған болатын.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

7 Комиссиялық шығыс

	2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
ҚРҰБ-ның зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару қызметтері	14,258,442	3,610,367
Кастодиан операциялар	1,949,239	2,227,716
Банк қызметтері	855,646	608,455
Басқалар	95,367	90,012
Комиссиялық шығыс жиынтығы	17,158,694	6,536,550

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару жөніндегі қызметтерді мемлекеттік сатып алу туралы Қордың 2013 жылғы 26 тамыздағы №362ҰБ шарттың 1-қосымшасына сәйкес, 2017 жылы Қор ҚРҰБ-қа қаржы құралдары портфелінің тобына қарай сараланып есептелген (айына 0 бастап 0.06%) базалық комиссиялық сыйақы төледі, сондай-ақ ресми инфляция деңгейінен Схеманың зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кірістен асатын соманың 10% ретінде есептелген, 9,927,136 мың теңге сомасында үстеме кірістіліктен комиссиялық сыйақыны есептеді.

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару жөніндегі қызметтерді мемлекеттік сатып алу туралы Қордың 2013 жылғы 26 тамыздағы №362ҰБ шарттың 1-қосымшасына сәйкес, 2017 жылы Қор ҚРҰБ-қа қаржы құралдары портфелінің тобына қарай сараланып есептелген (айына 0 бастап 0.06%) базалық комиссиялық сыйақыны төледі.

8 Пайыздық кіріс

	2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Пайыздық кіріс:		
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері:		
- құнсызданбаған қаржы активтері	2,106,480	4,826,882
- құнсызданған қаржы активтері	-	858,640
Әділ құн бойынша бағаланған қаржы активтері	3,811,174	1,833,530
Пайыздық кіріс жиынтығы	5,917,654	7,519,052
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы		
Банктердегі қаржы	999,365	5,685,452
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек	212,116	-
Ақша қаражаты және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне салымдар	894,999	70
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтерінен түскен пайыздық кіріс жиынтығы	2,106,480	5,685,522
Әділ құны бойынша қаржы активтері:		
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	3,811,174	1,833,530
Әділ құн бойынша қаржы активтерінен түскен пайыздық кіріс жиынтығы	3,811,174	1,833,530
Пайыз есептелетін қаржы активтерінің құнсыздануынан болған шығынға дейінгі пайыздық кіріс жиынтығы	5,917,654	7,519,052

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

9 Қызметкерлерге жұмсалатын шығындар

	2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Қызметкерлердің сыйақысы	7,552,107	8,278,296
Жалақы бойынша салықтар мен аударымдар	703,837	825,601
Қызметкерлерге жұмсалатын шығындар жиынтығы	8,255,944	9,103,897

10 Жалпы әкімшілік шығыстар

	2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Тозу және амортизация	1,001,985	641,392
Операциялық жалдау бойынша шығыстар	862,702	1,026,763
Ақпараттық және телекоммуникациялық қызметтер	309,503	287,292
Пошталық қызмет және салымшыларды хабарландыру қызметі	267,811	327,392
Кіріс салығынан өзгеше салықтар	214,136	3,396
Бағдарламалық қамсыздандыруды қолдау қызметтері	207,012	154,240
Жарнама және маркетинг	195,123	263,753
Жөндеу және пайдалану	111,445	54,032
Көлік шығыстары	85,308	91,463
Іссапар	73,550	122,446
Кәсіби қызметтер	70,197	176,457
Сақтандыру	55,780	75,611
Кеңсе тауарлары	43,704	42,431
Күзет	42,948	35,145
Коммуналдық қызметтер	42,093	43,973
Банк қызметтері	33,897	33,344
Мүшелік жарналар	27,949	28,192
Негізгі қаражат пен материалдық емес активтер бойынша шығыстар	21,487	59,581
Отын	2,166	3,142
Өкілдік шығыстар	1,837	3,092
Басқалар	252,410	345,680
Жалпы әкімшілік шығыстар жиынтығы	3,923,043	3,818,817

11 Пайда салығы бойынша шығыс

Қор ағымдағы кезең үшін пайда салығы бойынша есепті Қор жұмыс істейтін ҚР салықтық заңнамасының талаптарына сәйкес жүзеге асырылатын салықтық есеп деректерінің негізінде жасайды, оның ХҚЕС-тан ерекшелігі болуы мүмкін.

Шығыстардың кейбір түрлеріне салық салынбайтын болғандықтан, сондай-ақ Қордың да салық салынбайтын кірісі бар екенін ескерсек, белгілі бір салықтық айырмалар үнемі туындап отырады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

Кейінге қалдырылған салық активтердің есептегі құны мен қаржылық есептілік мақсатындағы міндеттемелер және салық салу мақсатында белгіленген сома арасындағы уақытша айырмадан таза салықтық тиімділікті көрсетеді. 2017 және 2016 жылғы 31 желтоқсандағы уақытша айырмашылықтар, негізінен, кіріс пен шығысты есептеудің түрлі әдістерімен/мерзімдерімен, сондай-ақ кейбір активтердің есептік және салықтық құнындағы айырмашылықтарға байланысты туындайтын уақытша айырмалармен байланысты.

	2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл (қайта есептелген)*
Пайдаға ағымдағы салық бойынша шығыс	(6,058,158)	(5,717,132)
Уақытша айырмашылықтардың туындауы және қалпына келтіру салдарынан кейінге қалдырылған салықтардың шамасын өзгерту*	1,118,673	(2,258,534)
Пайдаға салынатын салық бойынша шығыстар жиынтығы	(4,939,485)	(7,975,666)

*5-ескертпеде жазылғандай қайта есептелді

2017 жылы ағымдағы және кейінге қалдырылған салық мөлшерлемесі 20% құрады
(2016 жылы: 20%).

Пайдаға салынатын салықтың тиімді мөлшерлемесін салыстыру:

	2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл (қайта есептелген)*
Пайдаға салынатын салыққа дейінгі пайда	23,178,911	25,851,108
Әрекет ететін мөлшерлемеге сәйкес есептелген салық	(4,635,782)	(5,170,222)
Шегерілмейтін шығыстар және резервтер	(303,703)	(2,805,444)
Пайдаға салынатын салық бойынша шығыстар	(4,939,485)	(7,975,666)

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

2017 және 2016 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша кейінге қалдырылған салық активтері төмендегідей сипатта берілген:

	2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл (қайта есептелген)*
Сенімгерлікпен басқару үшін ҚРҰБ-ға төленетін комиссия	2,107,942	114,257
Басқа міндеттемелер	181,892	49,442
Негізгі қаражат және материалдық емес активтер	(66,747)	(104,698)
Есептелген шығыстар	(552)	(741)
Бағалы қағаздар бойынша шығындарды жабуға резервтер	-	1,044,527
Басқа активтер	-	1,075
Кейінге қалдырылған салық бойынша таза активтер	2,222,535	1,103,862

	2017 жыл	2016 жыл (қайта есептелген)*
Кейінге қалдырылған салық активтері	2017 жыл	2016 жыл (қайта есептелген)*
1 қаңтардағы	1,103,862	3,362,396
Пайданың немесе шығынның құрамынан көрінетін кейінге қалдырылған пайдаға салықты өзгерту	1,118,673	(2,258,534)
31 желтоқсандағы	2,222,535	1,103,862

*5-ескертпеді жазылғандай қайта есептелді

12 Ақша қаражаты және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі салымдар

	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан
Банктердегі ағымдағы шоттар	3,297,361	12,026,933
ҚРҰБ-дағы мерзімді салымдар	24,136,642	-
Ақша қаражаты және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі салымдар жиынтығы	27,434,003	12,026,933

Ақша қаражаты мен оның баламаларының ешбір бабы 2017 және 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсызданған немесе мерзімін өткізген болып табылмайды.

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Ақша қаражаты және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі салымдар құрамына 21,642 мың теңге сомасында есептелген пайыздық кіріс қосылған (2016 жылғы 31 желтоқсан: нөл теңге).

Ақша қаражаты қозғалысы туралы есепте берілген Ақша қаражаты және оның баламалары мынадай компоненттерді қамтиды:

	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан
Банктердегі ағымдағы шоттар:		
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	3,267,735	11,987,651
«Қазкоммерцбанк» АҚ	20,065	23,294
Басқа банктер	9,561	15,988
Ақша қаражаты және олардың баламалары жиынтығы	3,297,361	12,026,933

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

13 Сату үшін қолда бар қаржы активтері

	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан
Борыштық бағалы қағаздар	64,781,029	24,073,703
Үлестік бағалы қағаздар	2,464	2,695
	64,783,493	24,076,
Құнсыздану резерві	(5,233,833)	(5,222,635)
Сату үшін қолда бар қаржы активтерінің жиынтығы	59,549,660	18,853,763
	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан
Борыштық бағалы қағаздар:		
Мемлекеттік облигациялар		
ҚР ҰБ ноталары	31,973,182	-
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигациялары	16,625,051	6,272,759
Мемлекеттік облигациялар жиынтығы	48,598,233	6,272,759
Корпоративтік облигациялар		
«Қазақстанның даму банкі» АҚ	6,046,041	-
«Бузгул Аурум» ЖШС	5,222,635	5,222,635
«ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ	4,206,922	4,615,072
«Еуразиялық даму банкі»	696,000	-
«Астана-Қаржы» АҚ	11,198	11,198
«Bank RBK» Банк» АҚ	-	3,139,759
«Еуразиялық банк» АҚ	-	4,812,280
Корпоративтік облигациялар жиынтығы	16,182,796	17,800,944
Құнсыздану резервіне дейінгі борыштық бағалы қағаздар жиынтығы	64,781,029	24,073,703
Құнсыздану резерві	(5,233,833)	(5,222,635)
Борыштық бағалы қағаздар жиынтығы	59,547,196	18,851,068
Үлестік бағалы қағаздар		
«Қазақстандық қор биржасы» АҚ акциялары	2,464	2,695
Үлестік бағалы қағаздар жиынтығы	2,464	2,695
Сату үшін қолда бар қаржы активтерінің жиынтығы	59,549,660	18,853,763

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сату үшін қолда бар қаржы активтерінің құрамына 616,263 мың теңге сомасына есептелген пайыздық кіріс қосылған (2016 жылғы 31 желтоқсан: 317,890 мың теңге).

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қорда сату үшін қолда бар құнсызданған қаржы активтері – «Бузгул Аурум» ЖШС облигациялары және «Астана-Қаржы» АҚ облигациялары болды.

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қорда сату үшін қолда бар құнсызданған қаржы активтері – «Бузгул Аурум» ЖШС облигациялары болды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

2017 және 2016 жылдардағы құнсыздану резервінің қозғалысы туралы ақпарат төмендегідей сипатта берілген:

	2017 жыл	2016 жыл
Жыл басындағы қалдық	5,222,635	-
Резерв есептеу	11,198	5,222,635
Жыл соңындағы қалдық	5,233,833	5,222,635

14. Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек

	2017 жылғы 31 желтоқсан Баланстық құн мың теңге	2017 жылғы 31 желтоқсан Әділ құн мың теңге	2016 жылғы 31 желтоқсан Баланстық құн мың теңге	2016 жылғы 31 желтоқсан Әділ құн мың теңге
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноталары	8,022,904	8,256,246	-	-
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек жиынтығы	8,022,904	8,256,246	-	-

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек құрамына 22,904 мың теңге сомасына есептелген пайыздық кіріс қосылған (2016 жылғы 31 желтоқсан: нөл теңге).

15. Банктердегі мерзімді салымдар

	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан
«Delta Bank» АҚ	8,839,384	9,027,880
«Қазинвестбанк» АҚ	6,730,370	6,730,370
«Нұрбанк» АҚ	-	6,682,083
«Цесна Банк» АҚ	-	5,635,417
«АзияКредит Банк» АҚ	-	4,498,000
«Bank RBK» Банк» АҚ	-	4,460,656
«Kaspi Bank» АҚ	-	3,405,334
«Еуразиялық Банк» АҚ	-	3,380,000
«Астана банкі» АҚ	-	3,219,333
«Эксимбанк Қазақстан» АҚ	-	2,015,016
«Qazaq Banki» АҚ	-	-
«Банк ЦентрКредит» АҚ	-	-
Банктердегі мерзімді салымдар жиынтығы	-	49,054,089
Құнсыздану резерві	(15,569,754)	(15,758,250)
Банктердегі мерзімді салымдар жиынтығы	-	33,295,839

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы) (Қазақстандық мың теңгемен)

По 2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктердегі мерзімді салымдар құрамына нөл теңге сомасына есептелген пайыздық кіріс қосылған (2016 жылғы 31 желтоқсан: 3,296,098 теңге).

2017 және 2016 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша «Delta Bank» АҚ мен «Қазинвестбанк» АҚ-ға орналастырылған депозиттер бойынша құнсыздану резервтері 100%-ды құрады.

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қорда үлесіне капиталдың 10%-ынан астамы тиесілі банк салымдары болған жоқ. 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қорда бір ғана банкке салымдары болған, олардың үлесіне капиталдың 10%-ынан астамы тиесілі. 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша көрсетілген қалдықтардың жиынтық көлемі 9,027,880 мың теңгені құрады.

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қор осы банктегі мерзімді салымдар бойынша 100% құнсыздану резервін есептеді.

2017 және 2016 жылдардағы құнсыздану резервінің қозғалысы туралы ақпарат төмендегідей сипатта берілген:

	2017 жыл	2016 жыл
Жыл басындағы қалдық	15,758,250	-
Резерв есептеу	-	15,758,250
Бағамдық айырмалар	(188,496)	-
Жыл соңындағы қалдық	15,569,754	15,758,250

16. Алынатын комиссиялық кірістер

	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан
Схеманың зейнетақы активтерінен алынатын комиссия	1,682,052	1,466,828
Схеманың активтері бойынша инвестициялық кірістен алынатын комиссия	149,381	1,445,899
Алынатын комиссиялық кірістер жиынтығы	1,831,433	2,912,727

**«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры»
Акционерлік Қоғамы**

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

17 Жылжымайтын мүлік, ғимараттар, жабдықтар мен материалдық емес активтер

	Жылжымайтын мүлік, ғимараттар және жабдықтар					Материалдық емес активтер		
	Жер	Ғимарат	Компьютер-лік жабдық	Кеңсе жабдығы	Көлік құралдары	Лицензиялар	Бағдарлама-лық қамтамасыз ету	Жиытығы
Бастапқы құн								
2017 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	-	101,475	1,961,891	337,629	46,528	307,193	1,050,685	3,805,401
Түсімдер	186	-	153,049	338,576	54,000	663,594	87,057	1,296,462
Есептен шығару	-	-	(11,700)	(1,514)	-	-	-	(13,214)
2017 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық	186	101,475	2,103,240	674,691	100,528	970,787	1,137,742	5,088,649
Тозу және амортизация								
2017 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	-	(5,285)	(731,072)	(163,110)	(3,227)	(175,170)	(459,626)	(1,537,490)
Жыл ішіндегі тозу және амортизация	-	(2,537)	(400,888)	(53,338)	(24,048)	(196,609)	(324,565)	(1,001,985)
Есептен шығару	-	-	11,674	1,310	-	-	-	12,984
2017 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық	-	(7,822)	(1,120,286)	(215,138)	(27,275)	(371,779)	(784,191)	(2,526,491)
Теңгерім құны								
2017 жылғы 31 желтоқсанда	186	93,653	982,954	459,553	73,253	599,008	353,551	2,562,158

**«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры»
Акционерлік Қоғамы**

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

	Жылжымайтын мүлік, ғимараттар және жабдықтар				Материалдық емес активтер		
	Ғимарат	Компьютерлік жабдық	Кеңсе жабдығы	Көлік құралдары	Лицензиялар	Бағдарламалық қамтамасыз ету	Жиытығы
Бастапқы құн							
2016 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	101,475	1,042,249	245,445	45,782	97,454	470,620	2,003,025
Түсімдер	-	938,355	101,665	7,014	209,739	586,940	1,843,713
Қайта бағалау	-	-	-	20,770	-	-	20,770
Есептен шығару	-	(18,713)	(9,481)	(27,038)	-	(6,875)	(62,107)
2016 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық	101,475	1,961,891	337,629	46,528	307,193	1,050,685	3,805,401
Тозу және амортизация							
2016 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	(2,748)	(535,357)	(141,944)	(17,306)	(45,199)	(212,471)	(955,025)
Жыл ішіндегі тозу және амортизация	(2,537)	(214,411)	(30,647)	(9,796)	(129,971)	(254,030)	(641,392)
Есептен шығару	-	18,696	9,481	23,875	-	6,875	58,927
2016 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық	(5,285)	(731,072)	(163,110)	(3,227)	(175,170)	(459,626)	(1,537,490)
Теңгерім құны							
2016 жылғы 31 желтоқсанда	96,190	1,230,819	174,519	43,301	132,023	591,059	2,267,911

Қор басшылығы 2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ғимараттың әділ құны оның теңгерім құнынан айтарлықтай ерекшеленбейді деп есептейді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

18 Схеманы сенімгерлікпен басқару үшін ҚРҰБ-ға төленетін комиссия

	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан
Схеманы сенімгерлікпен басқару үшін ҚРҰБ-ға төленетін комиссия	10,302,298	571,285

2017 жылғы 31 желтоқсанда төлем комиссиясы 2017 жылғы желтоқсанда көрсетілген қызметтер үшін есептелген, оған үстеме кірістілік (7-ескертпе) үшін комиссия кіреді және 2018 жылдың қаңтарында төленген.

2016 жылғы 31 желтоқсанда төлем комиссиясы 2016 жылғы желтоқсанда көрсетілген қызметтер үшін есептелген (7-ескертпе) және 2017 жылдың қаңтарында төленген.

19 Басқа міндеттемелер

	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан
Төлемге шоттар	187,582	3,059
Демалыс резерві	120,834	141,333
Басқа қаржы міндеттемелерінің жиынтығы	308,416	144,392
Сыйлықақылар резерві	653,631	-
Төленетін басқа салықтар	205,730	289,169
Басқа қаржылық емес міндеттемелер	404,328	92,319
Басқа қаржылық емес міндеттемелердің жиынтығы	1,263,689	381,488
Басқа міндеттемелердің жиынтығы	1,572,105	525,880

20 Акционерлік капитал

Шығарылған капитал

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылған және айналымдағы акционерлік капитал жалпы сомасы 7, 114, 244 мың теңге (2016 жылғы 31 желтоқсан: 7,114,244 мың теңге) 9,489,248 қарапайым акциядан (2016 жылғы 31 желтоқсан: 9,489,248) тұрды. Қордың қарапайым акцияларының номиналды құны жоқ және жарғы капиталына салынған салымдардың нақты құны бойынша есептеледі.

Дивидендтер

Қор – коммерциялық емес ұйым және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өз акциялары бойынша дивидендтер төлемейді және есептемейді. Қолданыстағы заңнамаға және Қор Жарғысына сәйкес Қордың таза пайдасы тек Қордың дамуына бағытталады.

Резервтік капитал

2005 жылғы 08 шілдедегі өзгерістерге дейін әрекет еткен «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңына сәйкес Қордың таза пайдасы есебінен құрылған резерві болуы қажет. Қазір таза пайда есебінен резервтік капиталды құру бойынша талап жоқ. Резервтік капитал Қор акционерінің шешімі бойынша бөлінуі мүмкін.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Сату үшін қолда бар қаржы активтерін қайта бағалау резерві

Сату үшін қолда бар қаржы активтерін қайта бағалау бойынша резервке активтерді немесе олардың құнсыздануын тануды тоқтатқан сәтке дейін әділ құнының жинақталған таза өзгерісі кіреді.

21 Тәуекелдерді басқару

Тәуекелдерді басқару коммерциялық қызмет негізінде жатыр және Қордың операциялық қызметінің негізгі элементі болып табылады. Баға тәуекелін қамтитын нарықтық тәуекел, сыйақы мөлшерлемесінің өзгеру тәуекелі және валюталық тәуекел, сонымен қатар кредиттік тәуекел мен өтімділік тәуекелі Қордың өз қызметін жүзеге асыруы барысында кездесетін негізгі тәуекелдер.

Тәуекелдерді басқару саясаты және рәсімдері

Қордың тәуекелдерді басқару саясаты Қор бейімді тәуекелдерді анықтауға, сараптауға және басқаруға, тәуекелдер шегін және тиісті бақылауды белгілеуге, сонымен қатар тәуекел деңгейін және оның белгіленген шектерге сәйкестігін тұрақты түрде бағалауға бағытталған. 2017 жылғы 28 наурыздағы «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының меншікті активтерін сенімгерлік басқару шартына сәйкес меншікті активтер ҚР Ұлттық Банкінің сенімгерлік басқаруына берілді (Сенімгерлік басқарушы). Шарттың 2.1-тармағына сәйкес Сенімгерлік басқарушы инвестициялық шешімдерді өз бетінше Қордың инвестициялық стратегиясына сәйкес және Сенімгерлік басқару шартының ажырамас бөлшегі болып табылатын инвестициялаудың бекітілген шектері аясында қабылдайды.

Тәуекелдерді басқару жүйесі Қордың қалыпты қызметінің бұзылуына әкелуі мүмкін оқиғаларды уақытылы анықтау, бағалау және алдын алуға бағытталған бақылау жүйесін белгілейтін кешенді жолды пайдаланады. Қор басқарушылық есептіліктегі меншікті активтерге пост-мониторинг жүргізеді, онда түрлі құралдарды қолдану арқылы инвестициялық тәуекелдерді бағалау әдістері толық сипатталып, кеңінен пайдаланылады. Зейнетақы активтері мен меншікті активтер қоржындарының жағдайы және қаржы тәуекелдеріне бейімділігі бойынша есептілікті қарастыру ай сайын жүзеге асырылады.

Қордың Директорлар кеңесі Схеманың ішкі саясаты мен рәсімдерін бекітеді және тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесінің тиісінше жұмыс істеуі үшін жалпы жауапкершілікті көтереді. Басқарма қаржылық емес тәуекелдерді барынша азайту бойынша ішкі нормативтік құжаттарды бекітеді, оның аясында операциялық тәуекелдерді өз өзін бағалау бойынша құралдар, негізгі тәуекел индикаторларына (НТИ) мониторинг жүргізу әдістері пайдаланылады, олар озық көрсеткіштер болып табылады және операциялық тәуекелдердің әлеуетті көздерін, ішкі бақылау субъектілерінің өкілеттігін бөлу, жауапкершілігін анықтауды, кейіннен үдерістің әрбір кезеңіндегі операцияларды бақылауды және жауапты тұлғалардың/басшылардың келісуінің міндетті рәсімдерінің иерархиясын/бірізділігін сақтауды және Қордағы ішкі бақылау жүйесіне үнемі мониторинг жүргізуді білдіретін ішкі бақылау жүйесін басқару әдістерін көрсетеді. Қор әрбір бөлімшенің құрамында жауапты тұлғалардың тағайындайды, олардың міндетіне бизнес үдерістерінің матрицасын әзірлеу мен үздіксіз жаңғырту, осы бизнес үдерістерге тән әлеуетті және анықталған тәуекелдерді бағалау кіреді. Жоғарыда аталған құралдарды пайдалану нәтижесі бойынша операциялық тәуекелдерді басқару жүйесінің аясында Тәуекелдерді барынша азайту бойынша іс-шаралар жоспары әзірленеді және бекітіледі, ол тәуекелдердің іске асырылу себептерін жоюға, тәуекел оқиғалары мен әлеуетті тәуекелдер іске асырылған жағдайдағы салдарды барынша азайтуға бағытталған.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел – нарықтық бағалардың өзгеруі салдарынан қаржы құралы бойынша ақша қаражатының болашақ ағынының немесе әділ құнының өзгеру тәуекелі. Нарықтық тәуекел валюталық тәуекелден, пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелінен, сондай-ақ басқа да баға тәуекелдерінен тұрады. Нарықтық тәуекел нарықтағы жалпы және өзіне тән өзгерістердің және нарықтық бағалардың құбылмалылық деңгейі өзгерістерінің ықпалына бейім пайыздық, валюталық және үлестік қаржы құралдарына қатысты ашық позициялар бойынша туындайды.

Қор сенімгерлік басқаруға берілген қаржы құралдарының нарықтық тәуекелдеріне кезеңді түрде пост-мониторинг жүргізеді.

Пайыздық тәуекел

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі – бұл нарықтық пайыздық мөлшерлеменің өзгеруі салдарынан қаржы құралы бойынша ақша қаражатының болашақ ағынының немесе әділ құнының өзгеру тәуекелі. Көптеген нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің ауытқулары Қордың қаржылық жағдайына және ақша қаражатының ағындарына әсер етеді. Мұндай ауытқулар пайыздық маржаның деңгейін ұлғайта алады, бірақ оны азайтуы не пайыздық мөлшерлемелер аяқ асты өзгерген жағдайда шығындардың туындауына әкеп соғуы мүмкін.

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгерісіне сезімталдықты талдау

Пайыздық мөлшерлемелерді қайта қарау мерзімдерін сараптауға негізделген сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелдерін басқару қаржы активтері мен міндеттемелерінің сезімталдығы мониторингімен толықтырылады.

2017 және 2016 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша қолданыстағы пайыздық активтер мен міндеттемелер бойынша қайта қаралған позициялардың және пайыздық мөлшерлемелердің көбею немесе азаю жағына қарай 100 базистік тармаққа қисық кірістіліктің параллель жылжуының оңайлатылған сценарийі негізінде жасалған пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне (пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі) пайданың немесе шығынның және капиталдың (салық шегерілген) сезімталдығын талдау төмендегідей сипатта берілуі мүмкін:

Салық салғанға дейінгі пайда мен шығынға ықпалы:

	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан
Мөлшерлемелердің азаю жағына қарай қатарынан 100 базистік тармаққа жылжуы	(18,566)	(21,232)
Мөлшерлемелердің ұлғаю жағына қарай қатарынан 100 базистік тармаққа жылжуы	18,566	21,232

Капиталға ықпалы:

	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан
Мөлшерлемелердің азаю жағына қарай қатарынан 100 базистік тармаққа жылжуы	864,153	662,323
Мөлшерлемелердің ұлғаю жағына қарай қатарынан 100 базистік тармаққа жылжуы	(1,178,389)	(361,686)

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел - валюталардың айырбастау бағамдарының өзгеруі салдарынан қаржы құралы бойынша ақша қаражатының әділ құны немесе болашақ ағындарының өзгеру тәуекелі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша валюталар бөлігіндегі қаржы активтері мен міндеттемелерінің құрылымы былайша берілуі мүмкін:

	Теңге	АҚШ доллары	Жиынтығы
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаты және ҚРҰБ-дағы салымдар	27,400,966	33,037	27,434,003
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	59,549,660	-	59,549,660
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек	8,022,904	-	8,022,904
Алынатын комиссиялық кіріс	1,831,433	-	1,831,433
Барлық қаржы активтері	96,804,963	33,037	96,838,000
Міндеттемелер			
Схеманы сенімгерлікпен басқару үшін ҚРҰБ-ға төленетін комиссия	10,302,298	-	10,302,298
Өзге қаржы міндеттемелері	308,416	-	308,416
Барлық қаржы міндеттемелері	10,610,714	-	10,610,714
2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша таза позиция	86,194,249	33,037	86,227,286

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша валюталар бөлігіндегі қаржы активтері мен міндеттемелерінің құрылымы былайша берілуі мүмкін:

	Теңге	АҚШ доллары	Еуро	Рубль	Барлығы
АКТИВТЕР					
Ақша қаражаты және ҚРҰБ-дағы салымдар	11,316,919	576,432	131,187	2,395	12,026,933
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	14,041,483	4,812,280	-	-	18,853,763
Банктердегі мерзімді салымдар	31,280,823	2,015,016	-	-	33,295,839
Алынатын комиссиялық кіріс	2,912,727	-	-	-	2,912,727
Барлық қаржы активтері	59,551,952	7,403,728	131,187	2,395	67,089,262
Міндеттемелер					
Схеманы сенімгерлікпен басқару үшін ҚРҰБ-ға төленетін комиссия	571,285	-	-	-	571,285
Өзге қаржы міндеттемелері	144,392	-	-	-	144,392
Барлық қаржы міндеттемелері	715,677	-	-	-	715,677
2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша таза позиция	58,836,275	7,403,728	131,187	2,395	66,373,585

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы) (Қазақстандық мың теңгемен)

Төменде берілген кестеде Қордың 2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша АҚШ доллары мен басқа валюталарға қатысты теңге бағамының 10%-дық артуына және төмендеуіне сезімталдығын сараптау, сондай-ақ Қордың 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша АҚШ доллары мен басқа валюталарға қатысты теңге бағамының 10%-дық артуына және төмендеуіне сезімталдығын сараптау тиісінше берілген. Сезімталдық деңгейі Қор ішінде Қордың негізгі басқарушылық қызметкерлер құрамы үшін валюталық тәуекел туралы есептер жасау кезінде пайдаланылады және Қор Басшылығының валюта бағамдарының мүмкін өзгерістерін бағалауын білдіреді.

2017 және 2016 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша қолданыстағы позицияларға және АҚШ долларының теңгеге қатысты айырбастау бағамының тиісінше 10% жеңілдетілген сценарийіне негізделген валюталардың айырбастау бағамдарының өзгеруіне пайда немесе шығын және капитал сезімталдығының талдауы төмендегідей сипатта берілуі мүмкін:

	2017 жылғы 31 желтоқсан
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты 10% өсуі	3,304
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты 10% түсуі	(3,304)
	2016 жылғы 31 желтоқсан
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты 10% өсуі	740,373
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты 10% түсуі	(740,373)

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел – бұл Қордың контрагентінің міндеттемелерді орындамауының нәтижесінде туындайтын қаржылық шығындар тәуекелі. Қор кредиттік тәуекелді (танылған қаржы активтері және танылмаған шарттық міндеттемелер бойынша) контрагенттер немесе контрагенттер тобы бойынша кредиттік тәуекелдің шоғырлану шегін белгілеу және сақтау талаптарын қамтитын бекітілген саясат пен рәсімдерді қолдану арқылы басқарады.

Қор кредиттік тәуекелге бейімділіктің жекелеген көздерінің жай-күйіне тұрақты түрде пост-мониторинг жүргізеді және өзінің контрагенттерінің төлем қабілетін жүйелі түрде қайта бағалайды. Қайта бағалау рәсімдері контрагенттің соңғы есепті күндегі қаржылық есептілігін немесе Қордың басқа тәсілмен алған басқа ақпаратын талдауға негізделеді.

Есепті күндегі жағдай бойынша қаржы активтеріне қатысты кредиттік тәуекелдің ең жоғарғы деңгейі былай берілуі мүмкін:

	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР		
Ақша қаражаты және ҚРҰБ-дағы салымдар	27,434,003	12,026,933
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	59,549,660	18,853,763
Банктердегі мерзімді салымдар	-	33,295,839
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек	8,022,904	-
Алынатын комиссиялық кіріс	1,831,433	2,912,727
Кредиттік тәуекелдің барлық ең жоғары деңгейі	96,838,000	67,089,262

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың 2 контрагенті бар (ҚР Қаржы министрлігі және ҚРҰБ), оларға қатысты кредиттік тәуекелге бейімділік кредиттік тәуекелге бейімділіктің ең жоғарғы деңгейінің 10%-ынан асады (2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 3 контрагент). 2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аталған контрагенттерге қатысты кредиттік тәуекелге бейімділік 80,758,181 мың теңгені құрады (2016 жыл: 27,780,347 мың теңге).

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

Бұдан әрі Қордың кредиттік рейтинг бойынша өзге мерзімі өтпеген және құнсызданбаған қаржы активтерінің жіктелімі берілген (Бұл ақпарат мерзімі өтпеген және құнсызданбаған барлық қаржы активтері үшін ұсынылады):

	≥BBB	<BBB	Кредиттік рейтинг берілмеген	Жиынтығы
2017 жылғы 31 желтоқсан				
Ақша қаражаты және ҚРҰБ-дағы салымдар	-	27,434,003	-	27,434,003
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	696,000	58,851,196	2,464	59,549,660
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек	-	8,022,904	-	8,022,904
Алынатын комиссиялық кіріс	-	1,831,433	-	1,831,433
2017 жылғы 31 желтоқсан				
Ақша қаражаты және ҚРҰБ-дағы салымдар	-	12,026,933	-	12,026,933
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	-	18,839,870	13,893	18,853,763
Банктердегі мерзімді салымдар	-	33,295,839	-	33,295,839
Алынатын комиссиялық кіріс	-	2,912,727	-	2,912,727

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі – бұл Қордың өз міндеттемелерін орындау үшін ақша қаражатын тарту қиындықтарына ұшырау тәуекелі. Өтімділік тәуекелі активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдері сәйкес келмеген кезде туындайды. Активтер мен міндеттемелердің пайыздық мөлшерлемелері мен өтеу мерзімі бойынша сәйкестігі және/немесе бақылауға алынған сәйкессіздігі өтімділік тәуекелін басқарудың негізін қалаушы сәт болып табылады. Жүргізіліп жатқан операциялардың әр түрлілігі мен олармен байланысты белгісіздік салдарынан активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімі бойынша толық сәйкесуі қаржы институттары үшін операциялардың табыстылығын арттыруға мүмкіндік беретін қарапайым тәжірибе емес, алайда шығындардың туындау тәуекелін арттырады.

Қор міндеттемелерді өтеу мерзімінің туындауына қарай барлық міндеттемелерді орындауға қажетті Ақша қаражатының тұрақты түрде болуын қамтамасыз ету мақсатында қажетті өтімділік деңгейін ұстап отырады.

Қор өтімділікті басқару саясатын жүргізеді, ол:

- қоржындағы бағалы қағаздардың түрлері, қаржы құралдарының типі және валюта бойынша Қордың активтері мен міндеттемелерінің өтімділігін талдаудан;
- Қордағы ақша қаражатының келуін және кетуін бақылаудан;
- тәуекелдің туындауына қарай міндеттемелерді орындау үшін қажетті қаражаттың болуын қамтамасыз ету мақсатында Қордың өтімділігіне байланысты тәуекелді бағалау және бақылаудан тұрады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Төмендегі кестеде 2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген сомалардың (болжамды өтеу мерзімдері бөлігіндегі) талдауы берілген:

	Талап етілгенге дейін және 1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан көп	Өтеу мерзімі жоқ	Жиынтығы
Туынды емес қаржы активтері							
Ақша қаражаты және ҚРҰБ-дағы салымдар	27,434,003	-	-	-	-	-	27,434,003
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	31,973,182	145,799	313,256	13,097,475	14,017,484	2,464	59,549,660
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек	8,022,904	-	-	-	-	-	8,022,904
Алынатын комиссиялық кіріс	1,831,433	-	-	-	-	-	1,831,433
Барлық қаржы активі	69,261,522	145,799	313,256	13,097,475	14,017,484	2,464	96,838,000
Туынды емес қаржы міндеттемелері							
Схеманы сенімгерлікпен басқару үшін ҚРҰБ-ға төленетін комиссия	10,302,298	-	-	-	-	-	10,302,298
Өзге қаржы міндеттемелері	308,416	-	-	-	-	-	308,416
Барлық қаржы міндеттемесі	10,610,714	-	-	-	-	-	10,610,714
Таза позиция	58,650,808	145,799	313,256	13,097,475	14,017,484	2,464	86,227,286

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Төмендегі кестеде 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген сомалардың (болжамды өтеу мерзімдері бөлігіндегі) талдауы берілген:

	Талап етілгенге дейін және 1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан көп	Өтеу мерзімі жоқ	Жиынтығы
Туынды емес активтер							
Ақша қаражаты және ҚРҰБ-дағы салымдар	12,026,933	-	-	-	-	-	12,026,933
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	3,139,760	354,671	4,964,799	2,711,207	7,680,631	2,695	18,853,763
Банктердегі мерзімді салымдар	7,367,717	14,610,239	5,769,966	5,547,917	-	-	33,295,839
Алынатын комиссиялық кіріс	2,912,727	-	-	-	-	-	2,912,727
Барлық актив	25,447,137	14,964,910	10,734,765	8,259,124	7,680,631	2,695	67,089,262
Туынды емес міндеттемелер							
Схеманы сенімгерлікпен басқару үшін ҚРҰБ-ға төленетін комиссия	571,285	-	-	-	-	-	571,285
Өзге қаржы міндеттемелері	144,392	-	-	-	-	-	144,392
Барлық міндеттеме	715,677	-	-	-	-	-	715,677
Таза позиция	24,731,460	14,964,910	10,734,765	8,259,124	7,680,631	2,695	66,373,585

2017 және 2016 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша қаржы міндеттемелері қысқа мерзімді болып табылады, осылайша олардың дисконтталмаған құнынан ерекшеленбейді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

22 Капиталды басқару

Қорда капиталға қандай да бір сыртқы талаптар жоқ.

23 Операциялық жалдау

2017 және 2016 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Қорда жойылмайтын операциялық жалдау шарттары бойынша елеулі кредиторлық берешек болған жоқ.

2017 жыл ішінде 862,702 мың теңге сомасындағы шығыс операциялық жалдау шарттарына қатысты (2016 жылы: 1,026,763 мың теңге) пайда немесе шығын құрамында танылған.

24 Шартты міндеттемелер

Сақтандыру

Қазақстан Республикасындағы сақтандыру қызметтерінің нарығы даму кезеңінде, сондықтан басқа елдерде қолданылатын сақтандыру қорғауының көптеген түрлері әзірге Қазақстан Республикасында болмай тұр. Қор ғимарат пен жабдықтарды, қызметінің уақытша тоқтап қалуын сақтандырудың немесе Қордың мүлкін пайдалану нәтижесінде немесе Қордың қызметіне қатысты басқа жағдайларда келтірілген мүлктік немесе экологиялық залал бөлігіндегі үшінші тұлғалардың жауапкершілігіне қатысты сақтандырудың толық көлемін жүзеге асырған жоқ. Қор өз қызметін жеткілікті деңгейде сақтандырмайынша, белгілі бір активтерді жоғалту немесе шығынға ұшырау Қордың қызметіне және қаржылық жағдайына айтарлықтай теріс ықпалын тигізуі мүмкін болатын тәуекел бар.

Аяқталмаған сот талқылары

2016 жылғы желтоқсан айында Қор Басқармасының бұрынғы төрағасы мен тәуекелдерді басқару бөлімшесінің қызметкеріне қатысты 1997 жылғы 16 маусымдағы Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінің 189-бабы 4-б. 2-тармағы бойынша қылмыстық іс қозғалды. Егер аталған сот талқысына байланысты салық органдары тарапынан Қордың қандай да бір контрагентін жалған кәсіпорын деп және (немесе) осындай контрагенттермен мәмілелерді жарамсыз және (немесе) нақты жұмысты орындамастан (қызмет көрсетпестен) жасалған деп тану туралы шағым-талаптар болатын болса, Қорда айыппұл санкциялары мен өсімпұлдар есептелу тәуекелі бар. Қор қазіргі уақытта сот шешімін алуды күтіп отыр және бұл оқиғаның өзінің қаржылық жағдайына ықпал ету мүмкіндігін бағалайды.

Шартты салық міндеттемелері

Қазақстан Республикасының салық жүйесі салыстырмалы түрде жаңа жүйе және жиі өзгеретін нормативтік құжаттардың, кейде әрекетінің кері күші болуы мүмкін және салық органдары тарапынан әртүрлі түсінік берілетіндіктен, кей жағдайда қайшы тұжырымдалуы мүмкін нормативтік құжаттардың ресми түсіндірмелерінің және сот органдарының шешімдерінің болуымен сипатталады. Салықтарды дұрыс есептеу – құзыретіне елеулі айыппұлдар, тұрақсыздық айыбын салу мен пайыздарды есептеу кіретін органдар тарапынан қарау және егжей-тегжейлі тексеру мәні. Салық жылы жыл аяқталғаннан кейін келесі бес күнтізбелік жыл ішінде салық органдары тарапынан тексеру жүргізу үшін ашық болады. Дегенмен, белгілі бір жағдайларда салық жылы бұдан ұзақ мерзім ішінде ашық болып қалады. Қазақстан Республикасында орын алған жуырдағы оқиғалар салық органдарының салық заңнамасын түсіну мен қолдану кезінде әлдеқайда қатаң позиция ұстанатынын көрсетіп отыр.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

Аталған жәйттер Қазақстан Республикасында басқа елдердегі осындай тәуекелдерден әлдеқайда асып түсетін салық тәуекелін тудырады. Басшылықтың пікірі бойынша салық міндеттемелері осы қаржылық есепте Қазақстан Республикасының қолданыстағы салық заңнамасын, нормативтік құжаттардың ресми түсіндірмелері мен сот органдарының шешімдерін басшылықтың түсінуіне орай толықтай көрсетілген. Алайда, салық заңнамасын әртүрлі реттеуші органдардың түсінуі Басшылықтың пікірінен ерекшеленуі мүмкін екенін ескерсек, реттеуші органдар тарапынан мәжбүрлі шара қолданылған жағдайда, олар Қордың қаржылық жағдайына елеулі әсер етуі мүмкін. Салық органдары тарапынан соңғы салықтық тексеру 2009 жыл мен 2013 жыл аралығында болды және 2016 жылы аяқталды.

Операциялық орта

Дамушы елдердің, сонымен қатар Қазақстан Республикасының нарықтары дамыған нарықтардың тәуекелдерінен басқаша экономикалық, саяси, әлеуметтік, сот және заңнамалық тәуекелдерге бейім. Қазақстан Республикасында бизнес жүргізуді реттейтін заңдар мен нормативтік актілер тез өзгеруі мүмкін, оларды еркін түсіндіру мүмкіндігі де бар. Қазақстан Республикасының болашақ даму бағыты көп жағдайда мемлекеттің салық және кердиттік-ақша саясатына, қабылданатын заңдар мен нормативтік актілерге, сондай-ақ елдегі саяси ахуалдың өзгеруіне байланысты. Қазақстан Республикасы мұнай мен газды көп көлемде өндіріп, экспортқа шығаратындықтан, Қазақстан Республикасының экономикасы мұнай мен газ бағасының әлемдік бағасының өзгеруіне ерекше сезімтал.

2014-2016 жылдар ішінде энергия ресурстарының бағасы айтарлықтай төмендеді, бұл экспорттық түсімнің айтарлықтай қысқаруына әкеп соқтырды. 2015 жылғы тамызда Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ұлттық Банкі теңгенің еркін құбылмалы бағамына негізделген жаңа ақшалай-кредиттік саясатқа ауысатыны туралы хабарлап, валюта дәлізінің күшін жойды. 2015 жылы, сонымен қатар 2016 жылдың бірінші тоқсанында Теңге негізгі шетел валюталарына қатысты елеулі түрде құнсызданды.

Қор басшылығы экономикалық ахуалдың бүгінгі өзгерістерін бақылап, таяу болашақта Компанияның тұрақтылығын сақтап қалу мен бизнесін дамыту үшін қажет деп санайтын шараларды қолданады. Алайда, экономикалық ахуалдағы өзгерістердің Компания қызметінің болашақ нәтижелеріне және қаржылық жағдайына ықпалы айтарлықтай болуы мүмкін.

25 Байланысқан тараптармен операциялар

Бақылау қатынастары

2017 және 2016 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Қордың соңғы бақылаушы тарабы – Қор акцияларының 100%-ына ие Қазақстан Республикасының Үкіметі (1-ескертпені қараңыз).

Қордың Директорлар кеңесінің және Басқармасының мүшелерімен жасалатын операциялар

2017 және 2016 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдардағы «Қызметкерлерге жұмсалатын шығыстар» бабына қосылатын сыйлықақылардың жалпы мөлшері төмендегі сипатта берілуі мүмкін:

	2017 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	2016 жылғы 31 желтоқсан мың теңге
Қызметкерлерге қысқамерзімді сыйлықақылар	86,708	97,940
Қызметкерлерге қысқамерзімді сыйлықақылар жиынтығы	86,708	97,940

Көрсетілген сомаларға Қордың Директорлар кеңесі мен Басқармасының мүшелеріне ақшалай және ақшалай емес сыйлықақылар да қосылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Басқа байланысқан тараптармен жасалатын операциялар

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдаймен есептесулер бойынша қалдықтар, сондай-ақ 2017 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде байланысқан тараптармен операциялар бойынша тиісті пайда немесе шығын төмендегідей болды:

	Қазақстан Республикасы Ұлттық банкі	Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі	Схема	Басқа байланысқан тараптар	Жиынтығы
Қаржылық жағдай туралы есеп					
АКТИВТЕР					
Ақша қаражаты және ҚРҰБ-дағы салымдар	24,137,044	-	-	-	24,137,044
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	31,973,182	16,625,051	-	10,951,427	59,549,660
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек	8,022,904	-	-	-	8,022,904
Алынатын комиссиялық кіріс	-	-	1,831,433	-	1,831,433
Ағымдағы салық активі	-	-	-	1,081,078	1,081,078
Міндеттемелер					
Схеманы сенімгерлікпен басқару үшін ҚРҰБ-ға төленетін комиссия	10,302,298	-	-	-	10,302,298
Өзге міндеттемелер	237,411	-	-	-	237,411
Пайда немесе шығын					
Комиссиялық кіріс	-	-	46,779,334	-	46,779,334
Комиссиялық шығыс	(16,313,891)	-	-	-	(16,313,891)
Пайыздық кіріс	1,106,706	2,686,132	-	779,594	4,572,432
Операциялық шығыс	-	-	-	(1,738,011)	(1,738,011)
Пайдаға ағымдағы салық бойынша шығыс	-	-	-	(6,058,158)	(6,058,158)

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдаймен есептесулер бойынша қалдықтар, сондай-ақ 2016 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде байланысқан тараптармен операциялар бойынша тиісті пайда немесе шығын төмендегідей болды:

	Қазақстан Республика асы Ұлттық банкі	Қазақстан Республика сы Қаржы министрлігі	Схема	Басқа байланысқ ан тараптар	Жиынтығы
Қаржылық жағдай туралы есеп					
АКТИВТЕР					
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	-	6,272,759	-	4,617,766	10,890,526
Банктердегі мерзімді салымдар	-	-	-	2,015,016	2,015,016
Алынатын комиссиялық кіріс	-	-	2,912,727	-	2,912,727
Міндеттемелер					
Схеманы сенімгерлікпен басқару үшін ҚРҰБ-ға төленетін комиссия	571,285	-	-	-	571,285
Өзге міндеттемелер	-	-	-	324,343	324,343
Пайда немесе шығын					
Комиссиялық кіріс	-	-	58,563,783	-	58,563,783
Комиссиялық шығыс	(5,944,672)	-	-	-	(5,944,672)
Пайыздық кіріс	-	550,739	-	441,735	992,474
Операциялық шығыс	-	-	-	(1,515,658)	(1,515,658)
Пайдаға ағымдағы салық бойынша шығыс	-	-	-	(5,717,132)	(5,717,132)

26 Қаржы құралдарының әділ құны

ХҚЕС-ке сәйкес әділ құн активті сату кезінде алған немесе бағалау күні нарықтың қатысушылары арасындағы әдеттегі мәміле аясында міндеттемелерді беру кезінде төленген баға ескеріле отырып белгіленеді.

Тұрақты түрде әділ құн бойынша ескерілетін Қордың қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны.

Қордың кейбір қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері әділ құны бойынша әрбір есептік кезеңнің соңында ескеріледі. Төмендегі кестеде қаржы активтері деректерінің әділ құны қалай белгіленетіндігіне қатысты ақпарат берілген.

	Төмендегі уақыттағы жағдай бойынша әділ құн		Әділ құн иерархиясы	Бағалау әдісі және негізгі толықтырулар
	2017 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан		
Сату үшін қолда бар туынды емес қаржы активтері	59,547,196	18,839,870	1-деңгей	Белсенді нарықтағы сатып алушы белгілейтін бағалар

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сату үшін қолда бар қаржы активтеріне тиісінше 2,464 мың теңге сомасындағы бастапқы құнымен берілген «Қазақстандық Қор биржасы» АҚ акциялары қосылған болатын.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертпелер (Жалғасы)**
(Қазақстандық мың теңгемен)

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сату үшін қолда бар қаржы активтеріне тиісінше 2,695 мың теңге және 11,198мың теңге сомасындағы бастапқы құнымен берілген «Қазақстандық Қор биржасы» АҚ мен «Астана Қаржы» АҚ акциялары қосылған болатын.

1 және 2-деңгейлер арасындағы қаржы құралдарын қайта жіктеу жыл ішінде жүргізілмеді.

Қор басшылығы қаржылық есептілікте көрсетілген Қордың қаржы активтері мен міндеттемелерінің теңгерім құны шамамен олардың әділ құнына тең.

27 Есепті күннен кейінгі оқиға

Қаржылық есептілікке қол қойылған күнде Басшылық қосымша ашуды қажет етеді деп белгілейтіндей қандай да бір оқиға болған жоқ.